

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI DZIAŁAŃ OKREŚLONYCH
W REGIONALNYM PLANIE DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA NA
2005 R.
DLA WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO**

I PÓŁROCZE 2005 R.

SPIS TREŚCI:

1. Aktywne i zapobiegawcze działania dla osób bezrobotnych i biernych zawodowo.....	3
1.1 Aktywizacja zawodowa młodzieży.....	4
1.2 Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia.....	6
1.3 Podwyższanie jakości usług poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy.....	7
1.4 Wdrożenie systemu EURES.....	10
2. Tworzenie miejsc pracy i przedsiębiorczość.....	11
2.1 Wsparcie przedsiębiorstw w podejmowaniu inwestycji.....	11
2.2 Rozwój biznesowego wsparcia dla przedsiębiorstw – doradztwo i instytucje wspomagające.....	11
2.3 Rozbudowa systemu funduszy pożyczkowych i poręczeniowych.....	12
2.4 Promocja przedsiębiorczości – wsparcie dla rozwoju mikroprzedsiębiorstw.....	14
2.5 Wsparcie samozatrudnienia.....	14
3. Dostosowanie do zmian oraz promocja zdolności przystosowawczych i mobilności na rynku pracy.....	15
3.1 Rozwój kadr nowoczesnej gospodarki.....	15
3.2 Reorientacja zawodowa osób zagrożonych procesami restrukturyzacyjnymi.....	16
3.3 Wsparcie mobilności geograficznej na rynku pracy.....	16
3.4 Monitorowanie regionalnego rynku pracy.....	17
4. Promowanie rozwoju kapitału ludzkiego i uczenia się przez całe życie.....	17
4.1 Zwiększenie dostępu do edukacji – promocja kształcenia przez całe życie.....	17
4.2 Doskonalenie systemu informacji o kształceniu ustawicznym.....	17
5. Zwiększenie podaży siły roboczej i wspieranie aktywnego starzenia się.....	18
5.1 Aktywizacja zawodowa ludności wiejskiej.....	18
6. Równość kobiet i mężczyzn.....	19
6.1 Integracja i reintegracja zawodowa kobiet.....	19
7. Promocja integracji i zwalczanie dyskryminacji na rynku pracy osób w niekorzystnej sytuacji.....	20
7.1 Integracja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych.....	20
7.2 Wsparcie grup szczególnego ryzyka dla zwiększenia ich szans na zatrudnienie.....	24
7.3 Uruchomienie pomocy stypendialnej dla uczniów i studentów o utrudnionym starcie edukacyjnym.....	25
7.4 Aktywizacja zawodowa młodzieży narażonej na społeczną marginalizację.....	25
8. Zmiana pracy nielegalnej na legalne zatrudnienie.....	26
8.1 Eliminowanie nielegalnego zatrudnienia lub nielegalnej innej pracy zarobkowej.....	26
9. Działania dotyczące regionalnych dysproporcji w zatrudnieniu.....	28
9.1 System alokacji środków.....	28
9.2 Reorientacja zawodowa osób odchodzących z rolnictwa.....	30
9.3 Regionalne strategie innowacyjne i transfer wiedzy.....	30

W związku z prowadzonym monitoringiem Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2005 r. dla województwa kujawsko-pomorskiego, Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu zwrócił się do instytucji, których działania wpisują się w ww. Plan o przekazanie informacji w tym zakresie. Niniejszy raport obejmuje informacje przedstawiające sytuację w województwie kujawsko-pomorskim w I półroczu 2005 r.

1. Aktywne i zapobiegawcze działania dla osób bezrobotnych i biernych zawodowo.

Województwo kujawsko-pomorskie należy do najbardziej zagrożonych zjawiskiem bezrobocia. Pod względem wysokości stopy bezrobocia wg stanu na 30 czerwca 2005 r. zajmujemy 4 miejsce w Polsce, przed województwami: warmińsko-mazurskim (27,6%), zachodniopomorskim (25,5%) oraz lubuskim (24,4%). W styczniu-lutym 2005 r. stopa bezrobocia wynosiła 24,0 %, w marcu 2005 r. 23,8%, w kwietniu 2005 r. 23,3%, w maju 2005 r. 22,8%, a w **czerwcu 22,5%** (dla Polski 18,0%). W porównaniu z I półroczem 2004 r. stopa bezrobocia w czerwcu 2005 r. była niższa o 1,4%. W I półroczu 2004 r. liczba osób zarejestrowanych jako bezrobotne wynosiła 204.492, natomiast w czerwcu 2005 r. 191.296 (spadek o 13.196 osób).

Nowe regulacje zawarte w Ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, a także nowe możliwości, jakie stworzyło przystąpienie Polski do Unii Europejskiej (korzystanie ze wsparcia w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich) pozwoliło na zaktywizowanie większej liczby bezrobotnych w innych formach: liczba osób podejmujących staże pracy i szkolenia zwiększyła się o 44,0%, a dodatkowo 3.364 bezrobotnych rozpoczęło przygotowanie zawodowe w miejscu pracy (nowa forma aktywizacji).

Najważniejsze cechy bezrobocia w województwie kujawsko – pomorskim nie ulegają istotnym zmianom. W dalszym ciągu najbardziej niepokojące zjawiska to:

- utrzymująca się wysoka stopa bezrobocia – w czerwcu 22,5% (przy średniej krajowej – 18,0%); jedynie w dwóch powiatach stopa bezrobocia jest niższa niż średnia krajowa: w Bydgoszczy osiąga wartość 11,4%, a w Toruniu 12,2%,
- wysoki poziom bezrobocia wśród kobiet – 55,6% ogółu bezrobotnych (przed rokiem – 54,5%),
- wysoki poziom bezrobocia na terenach wiejskich – 43,7% ogółu bezrobotnych (przed rokiem – 43,6%),
- znaczny udział wśród bezrobotnych ludzi młodych – osoby w wieku 18 – 24 lata stanowią 24,6% ogółu bezrobotnych (przed rokiem – 28,0%),
- duży udział wśród bezrobotnych osób pozostających bez pracy dłużej niż 12 miesięcy (52,7%) i wielokrotnie bezrobotnych (75,5%); w analogicznym okresie roku poprzedniego wskaźniki te wynosiły odpowiednio: 52,9% i 72,3%,
- niski poziom kwalifikacji zawodowych bezrobotnych – obecnie 71,0% bezrobotnych w województwie kujawsko – pomorskim legitymuje się wykształceniem nie wyższym niż zasadnicze zawodowe (przed rokiem – 71,7%),
- utrzymujący się niski udział osób uprawnionych do zasiłku w ogólnej populacji bezrobotnych – 15,2% całej populacji bezrobotnych (przed rokiem – 16,1%).

W ciągu I półrocza 2005 roku odnotowano w województwie kujawsko – pomorskim spadek liczby bezrobotnych o 8.270 osób (4,1%), a co za tym idzie również spadek stopy bezrobocia o 1,0% (w tym samym czasie w Polsce liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 5,7%, a stopa bezrobocia uległa zmniejszeniu o 1,1%).

1.1 Aktywizacja zawodowa młodzieży.

Cel: Ułatwienie jak najszybszego wejścia na rynek pracy młodym ludziom i wypracowanie metod wczesnego reagowania i zapobiegania dalszemu wzrostowi bezrobocia wśród młodzieży. Ponadto prowadzą do zdobycia doświadczenia zawodowego, podnoszenia poziomu wykształcenia, umiejętności i kwalifikacji zawodowych oraz podejmowanie działalności gospodarczej przez osoby bezrobotne poniżej 25 roku życia - pozostające bez pracy przez okres do 24 miesięcy oraz bezrobotnych absolwentów wszystkich typów szkół.

➤ Phare 2002 Spójność Społeczna Gospodarcza – Rozwój Zasobów Ludzkich

Okres realizacji Projektu Phare 2002 SSG RZL pn. „Promocja Zatrudnienia i Rozwój Zasobów Ludzkich - Województwo Kujawsko-Pomorskie” obejmuje okres: 30.11.2004 r. do 30.10.2005 r. Wykonawcą projektu jest Konsorcjum ECORYS Nederland BV, w skład którego wchodzi: ECORYS Nederland BV (Holandia) – lider Konsorcjum, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, “Frąckowiak i Wspólnicy Konsulting” Sp. z o.o. oraz Zakład Doskonalenia Zawodowego w Toruniu.

Na realizację Programu Phare 2002 SSG RZL przewidziano kwotę 1 089 673,33 EURO.

Działania skierowane na rzecz aktywizacji zawodowej młodzieży w projekcie Phare 2002 SSG RZL głównie realizowane są w ramach podprojektu 1. Aktywne działania na rynku pracy na rzecz bezrobotnych oraz osób zagrożonych utratą pracy oraz podprojektu 2. Promocja przedsiębiorczości.

W ramach podprojektu 1. świadczone są takie usługi jak szkolenia, doradztwo zawodowe przed i po szkoleniu, pośrednictwo pracy natomiast w ramach podprojektu 2. - szkolenia nt. prowadzenia działalności gospodarczej, poradnictwo wstępne przed szkoleniem, doradztwo indywidualne (coaching).

Działania zrealizowane w ramach poszczególnych podprojektów w okresie od 01.01.2005 r. do 30.06.2005 r.:

Podprojekt 1.:

Zakładana liczba szkoleń do przeprowadzenia w całym okresie realizacji projektu wynosi: **40**; rozpoczęto **25** szkoleń; zakończono **18**.

Zakładana liczba osób uczestniczących w całym okresie realizacji projektu wynosi: **800**; liczba osób, które rozpoczęły szkolenie: **501**; liczba osób, które ukończyły szkolenie: **361**.

Wskaźniki osiągnięć	Wielkość zakładana	Wielkość osiągnięta	Zaawansowanie realizacji
- kobiety	320	94	29,38%
- osoby bezrobotne	790	334	42,28%
- osoby długotrwale bezrobotne	160	101	63,13%
- osoby zagrożone bezrobociem	10	7	70,00%
- osoby do 24 lat	160	98	61,25%
- absolwenci	20	8	40,00%
- osoby pochodzące z obszarów wiejskich	400	212	53,00%

Podprojekt 2:

Zakładana liczba szkoleń do przeprowadzenia w całym okresie realizacji projektu wynosi: **14**; rozpoczęto **12** szkoleń, zakończono **12** szkoleń.

Zakładana liczba osób uczestniczących w całym okresie realizacji projektu wynosi: **200**; liczba osób, które rozpoczęły szkolenie: **184**; liczba osób, które ukończyły szkolenie: **184**.

Struktura osób uczestniczących w szkoleniach:

Wskaźniki osiągnięć	Wielkość zakładana	Wielkość osiągnięta	Zaawansowanie realizacji
- kobiety	90	94	104,44%
- osoby bezrobotne	195	183	93,85%
- osoby długotrwale bezrobotne	50	49	98,00%
- osoby zagrożone bezrobociem	5	1	20,00%
- osoby do 24 lat	25	29	116,00%
- absolwenci	10	9	90,00%
- osoby pochodzące z obszarów wiejskich	85	87	102,35%

Liczba osób, które założyły firmę:

- wielkość zakładana: 20

- wielkość osiągnięta: **41** (w tym kobiety: 6, osoby długotrwale bezrobotne: 1, **osoby do 24 lat:**

3, absolwenci: 1, osoby pochodzące z obszarów wiejskich: 6).

➤ Działanie 1.2 Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich „Perspektywy dla młodzieży”

Działanie 1.2 „Perspektywy dla młodzieży” skierowane jest do bezrobotnej młodzieży poniżej 25 roku życia (w tym chcącej rozpocząć działalność gospodarczą) oraz bezrobotnych absolwentów wszystkich typów szkół. Podstawowym celem Działania 1.2 SPO RZL jest udzielenie młodzieży, w tym absolwentom wszystkich typów szkół, możliwie pełnego wsparcia, poprzez działania aktywizujące i promujące zatrudnienie oraz samozatrudnienie tak, aby osoby te nie stawały się i nie pozostawały bezrobotnymi.

Od maja 2004 do 31 marca 2005 roku w zakresie SPO RZL WUP w Toruniu realizował wspólnie ze wszystkimi powiatowymi urzędami pracy województwa kujawsko – pomorskiego projekt „*Rozwój kwalifikacji młodzieży – 2004*”. W ramach ww. projektu do końca jego realizacji wydatkowano 20.684.040,10 zł. Pomocą objęto łącznie **7.374 osoby**, w tym poradnictwem zawodowym – 7.342, pośrednictwem pracy – 6.422, szkoleniami – 1.437, stażami – 5.076, a jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności otrzymało 86 osób.

Dzięki uczestnictwu w projekcie bezpośrednio po jego zakończeniu **2.815 osób znalazło zatrudnienie, a 92 podjęły działalność gospodarczą** (efektywność zatrudnieniowa wyniosła - 39,4%).

21 marca 2005 r. Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu jako instytucja wdrażająca dla Działania 1.2 ogłosił konkurs na projekty w ramach schematu a) pn. „*Wspieranie młodzieży na rynku pracy*”.

O środki EFS aplikować mogły wyłącznie powiatowe urzędy pracy województwa kujawsko – pomorskiego.

Umowy o dofinansowanie projektów pomiędzy Wojewódzkim Urzędem Pracy w Toruniu a poszczególnymi powiatowymi urzędami pracy podpisane zostały z datą 5 maja 2005. Termin realizacji projektów obejmuje okres od 1 kwietnia 2005 r. do 31 marca 2006 r.

W ramach składanych projektów bezrobotni mogą korzystać z następujących form wsparcia: pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, staże zawodowe, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy, szkolenia, przyznawanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, zatrudnienie subsydiowane. Wszystkim beneficjentom projektów zaproponowana zostanie indywidualna ścieżka postępowania, z zastosowaniem „Indywidualnego Planu Działania”.

Łącznie w ramach Działania 1.2 pomocą objętych zostanie **8.500** młodych osób bezrobotnych. Kwota jaką zamierza się przeznaczyć na realizację projektów to 32.357.800 zł (z czego planowana refundacja środków EFS to ok. 23,5 mln zł).

➤ **Pierwsza praca:**

W okresie od stycznia do czerwca 2005 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu podejmował działania informacyjno-promocyjne (m.in. Biuletyn Informacyjny WUP w Toruniu, strona internetowa WUP), mające na celu zapoznanie młodych osób ze specyfiką lokalnego rynku pracy, możliwościami uzyskania pomocy w zakresie samozatrudnienia i subsydiowanych form zatrudnienia. Program „Pierwsza Praca” opiera się nadal na segmentach:

- Małe i średnie przedsiębiorstwa oraz samozatrudnienie;
- Informacja, poradnictwo zawodowe i pośrednictwo pracy.

W segmencie „Małe i średnie przedsiębiorstwa oraz samozatrudnienie” powiatowe urzędy pracy województwa kujawsko-pomorskiego podejmowały działania w zakresie poniższych instrumentów rynku pracy, wynikających z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy:

- na **staże** skierowano **3.659 młodych osób**; ukończyło je 5.176 osób (wśród nich wykazano osoby skierowane na staż w 2004 roku). Po zakończeniu programu 2.581 stażystów podjęło pracę, co stanowi 49,9 %,
- na **przygotowanie do wykonywania zawodu** skierowano **1.306 osób**, ukończyło je 438 osób, z czego 117 podjęło zatrudnienie, co stanowi 26,7%,
- na **szkolenia** skierowano **768 osób**, ukończyły je 674 osoby. Po zakończeniu programu pracę podjęły 294 osoby, co stanowi 43,6%,
- w ramach **prac interwencyjnych** zatrudniono **435 osób**. Program ukończyło 185 osób. Po zakończeniu programu pracę podjęły 183 osoby, co stanowi 98,9%,
- w ramach **robót publicznych** zatrudniono **336 osób**, uczestnictwo w programie zakończyło 148 osób. Po zakończeniu programu pracę podjęły 43 osoby, co stanowi 29,1%,
- udzielono **59 jednorazowych dotacji na podjęcie działalności gospodarczej**,
- **118 osób** otrzymało **stypendia w okresie kontynuowania nauki**,
- **dodatek aktywizacyjny** otrzymało **808 osób**,
- dokonano **59 refundacji kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy**,
- w **814 przypadkach** dokonano **zwrotu kosztów dojazdu i zakwaterowania** uprawnionym osobom (art. 45 ustawy).

Działania w ramach ww. segmentu były także uwzględnione w opracowaniach innych programów na rzecz ograniczania bezrobocia np.: PHARE 2001 Spójność Społeczno-Gospodarcza Rozwój Zasobów Ludzkich, którym objęto 61 osób, z czego 53 osoby szkoleniami zawodowymi a 8 osób zostało objętych szkoleniami dla osób podejmujących działalność gospodarczą

1.2. Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia.

Cel: Zapobieganie dalszemu wzrostowi grupy osób bezrobotnych i długotrwale bezrobotnych (powyżej 25 roku życia, bezrobotnych przez okres do 24 miesięcy, z wyłączeniem bezrobotnych absolwentów) i ułatwienie osobom długo pozostającym bez pracy powrotu na rynek pracy.

➤ **Działanie 1.3 „Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia” w ramach Priorytetu 1. Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich**

Podstawowym celem Działania 1.3 SPO RZL jest ograniczenie zjawiska długotrwałego bezrobocia i jego przyczyn, poprzez wsparcie dla osób bezrobotnych i długotrwale bezrobotnych w zakresie reintegracji zawodowej, tak aby nie wypadały trwale z rynku pracy oraz wsparcie dla otoczenia tych osób. Działanie 1.3 skierowane jest do osób powyżej 25 roku życia – bezrobotnych przez okres do 24 miesięcy (z wyłączeniem bezrobotnych absolwentów).

Od 5 maja 2004 r. do 31 marca 2005 r. WUP w Toruniu realizował wspólnie ze wszystkimi powiatowymi urzędami pracy województwa kujawsko-pomorskiego projekt pn.

„Wsparcie dla osób bezrobotnych poprzez rozwój kwalifikacji i przedsiębiorczości”
(w ramach Działania 1.3 schemat a).

W ramach ww. projektu do końca jego realizacji wydatkowano 6.740.369,63 zł. Pomocą objęto łącznie **2.604 osoby**, w tym poradnictwem zawodowym – 2.580 osób, pośrednictwem pracy - 1.986, szkoleniami – 1.408 osób, przygotowaniem zawodowym - 808 osób, jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności otrzymało 359 osób. Dzięki uczestnictwu w projekcie **867 osób znalazło zatrudnienie, a 348 podjęło samozatrudnienie** (efektywność zatrudnieniowa: 47,1%). Z ankiet wypełnianych przez osoby biorące udział w projekcie wynika, że 92,3% beneficjentów ostatecznych wyraziło zadowolenie z uczestnictwa w projekcie.

W dniu 21 marca 2005 r. – województwo kujawsko-pomorskie, jako jedno z pierwszych w kraju ogłosiło konkurs na projekt pn. **„Wspieranie osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych”** - Działanie 1.3.

O środki Europejskiego Funduszu Społecznego aplikować mogły wyłącznie powiatowe urzędy pracy województwa kujawsko – pomorskiego.

Umowy o dofinansowanie projektów pomiędzy Wojewódzkim Urzędem Pracy w Toruniu a poszczególnymi powiatowymi urzędami pracy podpisane zostały z datą 5 maja 2005 r. Termin realizacji projektów obejmuje okres od 1 kwietnia 2005 r. do 31 marca 2006 r.

W ramach Działania 1.3 zaktywizowanych zostanie **5.788 osób** długotrwale bezrobotnych (lub zagrożonych długotrwałym bezrobociem), na łączną kwotę 20.610.200 zł (z czego refundacja EFS stanowić będzie ok. 15,2 mln zł). Przewidziane formy wsparcia: poradnictwo zawodowe – 5.788, pośrednictwo pracy – 4.979, szkolenia – 2.379, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy – 2.830, a jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności otrzyma 526 osób.

1.3. Podwyższanie jakości usług poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy.

Cel: Rozwój pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego w WUP oraz współpraca w tym zakresie z powiatowymi urzędami pracy, Gminnymi Centrami Informacji i Akademickimi Biurami Karier. Działania w zakresie pośrednictwa pracy ukierunkowane są na pozyskiwanie większej ilości sprawdzonych i wiarygodnych ofert pracy, tak w regionie, jak i ofert pracy za granicą oraz na poprawę ich dostępności dla zainteresowanych. Kolejnym celem jest sprostanie oczekiwaniom klientów w zakresie udzielania szerokiej gamy informacji o obowiązujących przepisach dotyczących zatrudnienia w poszczególnych krajach. Ważne jest również utrzymanie na dotychczasowym wysokim poziomie realizacji zadań w zakresie służby zastępczej.

W segmencie „Informacja, Poradnictwo Zawodowe i Pośrednictwo Pracy” powiatowe urzędy pracy oraz Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej WUP w ramach działań na rzecz aktywizacji zawodowej absolwentów w okresie od stycznia do czerwca 2005 roku zorganizowały:

- spotkania informacyjne w ramach „Samodzielność w poszukiwaniu pierwszej pracy”, w których uczestniczyły **1.572 osoby**,
- poradnictwo indywidualne - z rozmów doradczych skorzystały **8.793 osoby**,
- poradnictwo grupowe – uczestniczyły **3.374 osoby**,
- informacja zawodowa – uczestniczyło **3.251 klientów** indywidualnych oraz **2.872 osoby** w spotkaniach grupowych,
- w ramach IPD – w warsztatach poszukiwania pracy uczestniczyły **1.802 osoby**,
- giełdy i targi pracy – uczestniczyły **1.144 osoby**,
- pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy – w szkoleniach uczestniczyło **466 osób**.

Ww. formy aktywizacji cieszyły się dużym zainteresowaniem zarówno młodych osób, jak i pracodawców. Beneficjenci programu na ogół oceniali go pozytywnie. Dała się zauważyć wysoka efektywność zatrudnienia po zakończeniu staży (49,9%), szkoleń (43,6%), prac interwencyjnych (98,9%) a nawet robót publicznych (29,1%). Jednak cechą charakterystyczną I półrocza br. było mniejsze niż w latach poprzednich zainteresowanie szkoleniami. U części

młodych osób objętych Indywidualnymi Planami Działań zaobserwowano mało realistyczne postrzeganie rynku pracy, czego wyrazem były pisemne opinie pracodawców o nikłej przydatności do pracy, braku chęci i zaangażowania.

Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa:

Poradnictwo zawodowe świadczone jest w formie indywidualnej oraz grupowej.

Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa polegały głównie na:

- udzielaniu informacji o zawodach (np. zadań i czynności w danym zawodzie, warunków pracy, wymagań psychofizycznych, dróg prowadzących do uzyskania kwalifikacji zawodowych i możliwości pozyskania pracy), rynku pracy oraz możliwościach szkolenia i kształcenia
- inicjowaniu, organizowaniu i prowadzeniu grupowych porad zawodowych dla bezrobotnych i poszukujących pracy
- udzielanie porad z wykorzystaniem standaryzowanych metod ułatwiających wybór zawodu, zmianę kwalifikacji, podjęcie lub zmianę zatrudnienia, w tym badaniu zainteresowań i uzdolnień zawodowych,
- tworzeniu „Indywidualnych Planów Działania” w ramach działań 1.2 i 1.3 SPO RZL

Z powyższych usług korzystały m.in. osoby, które nie posiadały umiejętności w poszukiwaniu pracy oraz sporządzaniu dokumentów aplikacyjnych, nie posiadały wcale lub dużego doświadczenia zawodowego, albo osoby, które musiały dokonać zmiany zawodu. Usługi te polegały również na ocenie szans uruchomienia działalności gospodarczej, udzielaniu informacji z zakresu uzupełniania wiadomości oraz umiejętności zawodowych jak również pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia lub kierunku szkolenia czy przekwalifikowania.

Liczba osób objętych poradnictwem zawodowym wynosi **24.697**, z czego

- przez pup: 18.593
- CiPKZ: 4.784
- Biuro Karier UMK: 1.320

Liczba osób korzystających z informacji zawodowej wynosi **21.610**, z czego

- w pup: 9.135
- CiPKZ: 5.765
- Biuro Karier UMK: 6.710

Biuro Karier UMK w Toruniu:

W I półroczu 2005 r. z usług informatorium Biura Karier skorzystało 6.710 osób. W porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego liczba ta zwiększyła się o 5,1% (I półrocze 2004 r. – 6.386 osób). Poza tym, ze względu na akcję promocyjną „Gazety Wyborczej” polegającą na bezpłatnym udostępnianiu egzemplarzy czasopisma, do Biura Karier trafiło około 6.200 osób.

W omawianym okresie doradcy zawodowi odbyli 732 rozmowy doradcze. Dodatkowo 210 osób skorzystało z indywidualnych porad doradców zawodowych polegających na sprawdzeniu życiorysu zawodowego, listu motywacyjnego lub udzieleniu porad na temat sposobu przygotowania się do pracy, praktyk za granicą oraz rozmów kwalifikacyjnych u konkretnego pracodawcy.

Pracownicy Biura Karier UMK zorganizowali 49 sesji warsztatowych, w których uczestniczyło łącznie 378 osób.

Na terenie Uniwersytetu Mikołaja Kopernika zorganizowano w ramach „Targów Pracy i Praktyk” prezentacje wielu firm i instytucji oraz warsztaty dla studentów, w których łącznie wzięło udział około 1.000 osób.

W I półroczu 2005 r. odnotowano rozwój współpracy z pracodawcami związanej z organizacją praktyk studenckich. W ramach podpisanych umów grupowych z firmami i instytucjami w praktykach udział wzięło 241 osób. Na podstawie wydanych przez Biuro Karier UMK indywidualnych umów lub skierowań praktyki odbyło 48 osób. Ponadto 71 firm i instytucji zgłosiło oferty praktyk niewymagające skierowań.

Gminne Centra Informacji:

Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu uczestniczył w opiniowaniu wniosków na ogłoszony przez MGIP konkurs na GCI. Zgodnie z założeniami - GCI oferują informacje o ofertach pracy, możliwościach podjęcia działań o charakterze wolontariackim, zawodach, szkołach i instytucjach szkolących, warunkach i procedurach uruchamiania własnej działalności gospodarczej, a także podstawowe informacje z zakresu prawa pracy, praw i obowiązków bezrobotnego, integracji europejskiej. W IV edycji konkursu w woj. kujawsko-pomorskim zaopiniowano pozytywnie **18 wniosków**, których łączna wartość wynosi 423,4 tys. zł.

Pośrednictwo pracy:

Liczba osób wyłączonych z ewidencji bezrobotnych: ogółem 94.537, w tym kobiety 40.133. Z powodu podjęcia pracy wyłączonych zostało łącznie **47.210** osób, w tym kobiet 18.825

Przyczyny wyłączenia z ewidencji:	I półrocze 2005 r.	
	Ogółem	Kobiety
Podjęcie pracy niesubsydiowanej	38.350	15.606
-w tym sezonowej	4.182	1.712
Podjęcie pracy subsydiowanej	8.860	3.219
W tym: - prace interwencyjne	2.729	1.188
- roboty publiczne	5.052	1.553
- rozpoczęcie działalności gospodarczej	543	221
- w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	302	143
- inne	234	114
Rozpoczęcie szkolenia	3.425	1.189
Rozpoczęcie stażu	3.694	2.432
Rozpoczęcie przygotowania zawodowego w miejscu pracy	3.364	1.896
Inne	36.844	15.791

Liczba ofert pracy:

I półrocze 2005 r.: **26.877**, w tym na subsydiowaną 15.519 i z sektora publicznego 9.427.

W I półroczu 2005 roku urzędy pracy w województwie kujawsko – pomorskim pozyskały 26.877 oferty pracy. Było to o 10,4% ofert więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego (w tym również oferty na staż i przygotowanie zawodowe). Liczba ofert na zatrudnienie subsydiowane zwiększyła się o 11,9%, natomiast na prace niesubsydiowane o 8,4%. Pomimo tego mniej niż przed rokiem (o 3,7%) bezrobotnych podjęło zatrudnienie – 47.210 osób: zatrudnienie niesubsydiowane nieznacznie wzrosło (o 0,8%), zaś subsydiowane spadło o 19,3%. Spadek dotyczył zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych i robót publicznych, natomiast znacznie więcej bezrobotnych niż w analogicznym okresie roku poprzedniego podjęło działalność gospodarczą, a także rozpoczęło pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia. Nowe regulacje zawarte w Ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, a także nowe możliwości, jakie stworzyło przystąpienie Polski do Unii Europejskiej (korzystanie ze wsparcia w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich) pozwoliło na zaktywizowanie większej liczby bezrobotnych w innych formach: liczba osób podejmujących staże pracy i szkolenia zwiększyła się o 44,0%, a dodatkowo 3.364 bezrobotnych rozpoczęło przygotowanie zawodowe w miejscu pracy (nowa forma aktywizacji).

W I półroczu 2005 roku podjęto działania zmierzające do poprawy dostępności ofert pracy poprzez funkcjonowanie stanowiska komputerowego dla interesantów, z dostępem do Internetu.

Rozpowszechniano wśród instytucji współpracujących oferty pracy będące w dyspozycji WUP, po uprzednim sprawdzeniu ich wiarygodności. Aktualizowano na bieżąco informacje o ofertach pracy na stronie internetowej WUP.

Udostępniano i rozpowszechniano *Wykaz jednostek upoważnionych do prowadzenia pośrednictwa pracy na terenie kraju i poza granicami kraju*. Na terenie województwa działa:

- 18 agencji pośrednictwa pracy na terenie kraju,
- 17 agencji pośrednictwa do pracy za granicą,
- 15 agencji doradztwa personalnego,
- 18 agencji pracy tymczasowej,
- 7 agencji poradnictwa zawodowego.

1.4. Wdrożenie systemu EURES.

Cel: Ułatwianie mobilności pracowników oraz wykorzystywanie jej do zarządzania rynkiem pracy w krajach UE/EOG poprzez wymianę ofert pracy oraz podań o pracę, informacji dotyczących sytuacji na rynkach pracy i warunkach życia i pracy w tych krajach. Ponadto pomoc klientom w procesie dopasowywania stanowisk i pracowników na poziomie UE/EOG, w tym przekazanie informacji o warunkach życia i pracy oraz sytuacji na rynku pracy krajów UE/EOG a także udzielanie indywidualnych porad klientom – niezależnie od tego, czy są oni osobami bezrobotnymi, poszukującymi pracy, pracownikami czy pracodawcami.

Europejskie Służby Zatrudnienia (EURES) są siecią współpracy, której celem jest ułatwianie swobodnego przemieszczania się w ramach Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Partnerami w sieci są publiczne służby ds. zatrudnienia, związki zawodowe i organizacje pracodawców. Sieć koordynowana jest przez Komisję Europejską.

Do głównych celów sieci EURES należy:

- informowanie, ukierunkowanie i doradzanie potencjalnie mobilnym pracownikom w zakresie istniejących ofert pracy oraz warunków życia i pracy w Europejskim Obszarze Gospodarczym;
- udzielanie pomocy pracodawcom chcącym zatrudnić pracowników z innych krajów;
- ukierunkowanie i doradzanie pracownikom i pracodawcom w regionach transgranicznych.

W ramach Europejskiego Systemu Zatrudnienia Eures prowadzone były nabory do pracy w Wielkiej Brytanii. Proponowany okres zatrudnienia wynosi od 6 m-cy do 1 roku lub więcej. Zainteresowanie ofertami EURES było i nadal jest bardzo duże, w sumie **na oferty odpowiedziało 160 osób**.

W ramach Europejskich Służb Zatrudnienia EURES Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu dysponował również ofertami pracy do samorealizacji. Są to oferty, na które zainteresowani odpowiadają samodzielnie przesyłając swoje aplikacje bezpośrednio do pracodawcy lub innego Wojewódzkiego Urzędu Pracy. W ramach tych oferty prowadzone były nabory do pracy w: Wielkiej Brytanii, Irlandii, Islandii, Szkocji, Norwegii, Szwecji, Francji, Słowenii, Republiki Czeskiej.

W zakresie EURES – europejskiej sieci pośrednictwa pracy – zrealizowano wiele zadań mających na celu promocję sieci wśród społeczeństwa, a także dostarczenie wszelkich informacji dotyczących zadań i funkcjonowania EURES partnerom lokalnym zajmującym się rynkiem pracy. Większość zadań wynikała z realizacji grantu EURES 2004, między innymi przeprowadzone zostało badanie ankietowe wśród pracodawców województwa kujawsko – pomorskiego odnośnie ich zapotrzebowania na pracowników z krajów Unii. Można zauważyć, że obecnie ze strony pracodawców jest małe zainteresowanie zatrudnieniem cudzoziemców.

W ramach regionalnej współpracy kadra EURES odwiedziła instytucje zajmujące się rynkiem pracy na terenie województwa. Bezpośredni kontakt pozwolił na wymianę uwag oraz rozważenie pewnych kwestii, głównie jak dążyć do tego, by społecznościom lokalnym ulepszyć dostęp do ofert pracy.

Z informacji uzyskanych z powiatowych urzędów pracy, liczba osób korzystających z usług EURES w pup wynosi łącznie 12.320, natomiast w WUP w Toruniu: 1.730, co daje łącznie **14.050**.

2. Tworzenie miejsc pracy i przedsiębiorczość.

2.1. Wsparcie przedsiębiorstw w podejmowaniu inwestycji.

Cel: Zwiększenie konkurencyjności oraz dostosowania przedsiębiorstw do działania na Jednolitym Rynku Europejskim poprzez unowocześnienie oferty produktowej i technologicznej oraz zwiększenie nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach.

Osiągnięciu powyższego celu służyć ma realizacja Działania 3.4. Mikroprzedsiębiorstwa w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego.

W ramach Działania 3.4 Mikroprzedsiębiorstwa ZPORR pozytywną ocenę Komisji Oceny Projektów uzyskało **8** wniosków o dofinansowanie projektów, które znajdują się na liście rankingowej na łączną kwotę **758 999,08 PLN** w tym 544 191,91 PLN stanowi wkład Unii Europejskiej (ERDF), a 214 807,17 PLN budżetu państwa. Umowy o dofinansowanie projektów będą podpisywane w najbliższych dniach z uwagi na przyjęcie rozporządzenia w sprawie wzorów umów Działania 3.4. Mikroprzedsiębiorstwa ZPORR.

2.2. Rozwój biznesowego wsparcia dla przedsiębiorstw – doradztwo i instytucje wspomagające.

Cel: Ułatwienie przedsiębiorcom dostępu do specjalistycznej pomocy biznesowej i doradczej dotyczącej: prowadzenia działalności na Jednolitym Rynku Europejskim, wdrażania i projektowania systemów zarządzania jakością, środowiska, bezpieczeństwa i higieny pracy, uzyskiwania certyfikatów zgodności, wprowadzania innowacji i nowych technologii, podejmowania i rozwijania działalności eksportowej, tworzenia sieci kooperacyjnej, łączenia przedsiębiorstw.

W ramach funkcjonowania **Punktu Konsultacyjnego** oraz **Euro Info Centre** przy Toruńskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. w Toruniu, przedsiębiorcom udzielana jest specjalistyczna pomoc biznesowa i informacyjno-doradcza. Pomoc ta polega na świadczeniu usług informacyjno-doradczych w zakresie możliwości uzyskania funduszy z Unii Europejskiej przez przedsiębiorców, udzielaniu informacji na temat zakładania działalności gospodarczej w krajach członkowskich UE, kojarzeniu partnerów gospodarczych za pomocą baz kooperacyjnych Komisji Europejskiej, przekazywaniu informacji o rynkach Unii Europejskiej, prawie wspólnotowym, certyfikatach i normach obowiązujących w krajach Unii Europejskiej.

W okresie od 1.01.2005 r. - 30.06.2005 r. **Punkt Konsultacyjny** zrealizował usługi na rzecz **267 klientów**:

- 148 - małe przedsiębiorstwa (55,4% ogółu klientów)
- 86 – mikroprzedsiębiorstwa (32,2% ogółu klientów)
- 33 – średnie przedsiębiorstwa (12,4% ogółu klientów)

W odniesieniu do formy prawnej prowadzonej działalności gospodarczej zdecydowaną większość stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą oraz jednostki organizacyjne, nie posiadające osobowości prawnej (*spółki cywilne, spółki jawne*) - 208 klientów Punktu (77,9% *klientów*), natomiast pozostałych 59 przedsiębiorców posiadało osobowość prawną – spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółki akcyjne (22,1% *klientów*).

W okresie od 1.01.2005 r. - 30.06.2005 r. Punkt Konsultacyjny zrealizował ogółem **371 usług** na rzecz klientów. Usługi te pod względem swej treści nie były jednolite i można je podzielić na następujące grupy:

- usługi z zakresu warunków spełnienia kryteriów formalnych i administracyjnych przy ubieganiu się o wsparcie, w tym sprawdzenie poprawności wypełnionego wniosku o udzielenie wsparcia z punktu widzenia spełnienia wyżej wymienionych warunków -

177 usług (47,71% wszystkich wykonanych usług w okresie od stycznia do czerwca 2005 r.);

- usługi z zakresu zasad wypełniania wniosku o udzielenie dotacji oraz z zakresu zasad wyboru akredytowanego wykonawcy w szczególności, gdy zachodzi konieczność przeprowadzenia procedury porównania ofert, w tym udostępnienie listy akredytowanych wykonawców - 89 usług (23,99% wszystkich wykonanych usług w okresie od stycznia do czerwca 2005 r.);
- informacje na temat właściwego programu jako źródła finansowania planowanego przedsięwzięcia - 51 usług (13,75% wszystkich wykonanych usług w okresie od stycznia do czerwca 2005 r.);
- informacje na temat dostępnych programów pomocowych, finansowanych z budżetu państwa, programu Phare, funduszy strukturalnych, innych dostępnych na rynku oraz zasad ubiegania się o dotacje – 34 usługi (9,16% wszystkich wykonanych usług w okresie od stycznia do czerwca 2005 r.);
- usługi z zakresu finansowania przedsięwzięcia z danego programu dotacji - 16 usług (4,31% wszystkich wykonanych usług w okresie od stycznia do czerwca 2005 r.);
- usługi z zakresu prawa, marketingu, finansów, podatków itp. - 4 usługi (1,08% wszystkich wykonanych usług w okresie od stycznia do czerwca 2005 r.).

Euro Info Centre w okresie od 1.01.2005 r. - 30.06.2005 r. udzieliło odpowiedzi na **620** zapytań od przedsiębiorców dotyczących spraw związanych z tematyką europejską. Pytania dotyczyły głównie programów wspierających przedsiębiorczość, dostosowań do standardów europejskich i współpracy gospodarczej.

2.3. Rozbudowa systemu funduszy pożyczkowych i poręczeniowych.

Cel: Wspólnym podstawowym celem funduszy pożyczkowych i poręczeniowych jest ułatwienie w dostępie do zewnętrznych źródeł finansowania inwestycji oraz większe możliwości stabilnego rozwoju MŚP.

Kujawsko-Pomorski Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o. o. został utworzony przez Zarząd Województwa, na podstawie decyzji Sejmiku Województwa, jako element realizacji Strategii Rozwoju Województwa.

W swoich założeniach Fundusz ma pomagać małym i średnim przedsiębiorstwom w dostępie do finansowania zewnętrznego ich działalności, poprzez ułatwienie uzyskania kredytu lub pożyczki bankowej. Udzielane poręczenia zwiększają ilość zaangażowanego w działalność gospodarczą kapitału, przyczyniając się do rozwoju przedsiębiorstw. Fundusz w swej działalności stara się również informować przedsiębiorców o innych dostępnych metodach pomocy dla małych i średnich przedsiębiorstw. Działalność Funduszu nie jest skierowana na osiąganie zysków, przez co koszty uzyskania poręczenia są stosunkowo niewielkie.

W I półroczu 2005 roku Fundusz poręczył **200 kredytów**, co w porównaniu z analogicznym okresem 2004 roku wskazuje na 35% wzrost ilości poręczeń. Ogólna kwota poręczeń wyniosła **8 793 156,00 zł**, porównując z końcem czerwca 2004 roku kwota poręczeń wzrosła o 88%. Pozwoliło to przedsiębiorcom z Województwa Kujawsko-Pomorskiego na zaciągnięcie kredytów na ogólną sumę 19 010 528,60 zł (wzrost o 91% w porównaniu z analogicznym okresem 2004).

W pierwszym półroczu bieżącego roku przedsiębiorcy zadeklarowali łącznie zatrudnienie 294 dodatkowych osób (spadek o 14% w porównaniu z ubiegłym rokiem) w związku z możliwością uzyskania kredytu z poręczeniem Funduszu.

Środki finansowe, którymi obecnie dysponuje Kujawsko-Pomorski Fundusz Poręczeń Kredytowych, pochodzą od następujących udziałowców:

- Województwo Kujawsko-Pomorskie – 3 000 udziałów o wartości 3 000 000 zł (trzech milionów złotych),
  - Bank Gospodarstwa Krajowego – 2 950 udziałów o wartości 2 950 000 zł (dwóch milionów dziewięciuset pięćdziesięciu tysięcy złotych),
  - powiat bydgoski – 6 udziałów o wartości 6 000 zł (sześciu tysięcy złotych),
  - gmina Żnin – 5 udziałów o wartości 5 000 zł (pięciu tysięcy złotych),
  - miasto i gmina Solec Kujawski - 5 udziałów o wartości 5 000 zł (pięciu tysięcy złotych),
  - gmina Miasta Chełmża – 3 udziały o wartości 3 000 zł (trzech tysięcy złotych),
  - gmina Płużnica - 2 udziały o wartości 2 000 zł (dwóch tysięcy złotych),
  - gmina Pakość - 2 udziały o wartości 2 000 zł (dwóch tysięcy złotych),
  - gmina Zakrzewo – 1 udział o wartości 1 000 zł (jednego tysiąca złotych).
- Łączna suma udziałów wynosi 5 974 udziały o łącznej wartości 5 974 000 zł (pięć milionów dziewięćset siedemdziesiąt cztery tysiące złotych).

Dodatkowo w dniu 19 kwietnia 2005 roku Kujawsko-Pomorski Fundusz Poręczeń Kredytowych podpisał Umowę o dofinansowanie projektu z Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości (tytuł projektu: **Zwiększenie dostępności do finansowania zewnętrznego MŚP poprzez dokapitalizowanie Kujawsko-Pomorskiego Funduszu Poręczeń Kredytowych Sp. z o. o. realizowanego w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw**, lata 2004 – 2006, Priorytet 1 „Rozwój przedsiębiorczości i wzrost innowacyjności poprzez wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu”, Działanie 1.2 „Poprawa dostępności do zewnętrznego finansowania inwestycji przedsiębiorstw”). W ramach tej umowy, Fundusz otrzyma dotację w wysokości 80% wydatków kwalifikowanych, tj 12 000 000 zł (dwanaście milionów złotych) w następujących transzach: premia, płatności pośrednie i płatność końcowa. Obecnie, na konto Funduszu wpłynęła I transza (premia) w wysokości 20% przyznanego dofinansowania, tj. 2 400 000 zł (dwa miliony czterysta tysięcy złotych).

Powyżej przedstawione dane pokazują, że Kujawsko-Pomorski Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o. w pełni realizuje zadania określone w Regionalnym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2005. Planowane jest złożenie kolejnego wniosku, w turze aplikacyjnej do dnia 31 października 2005 roku, na kwotę dotacji 12 milionów złotych. Jest to związane z szybką realizacją wcześniejszego projektu oraz z dużym zapotrzebowaniem przedsiębiorców na poręczenia kredytowe oferowane przez Fundusz.

W chwili obecnej nie występują silne zagrożenia w realizacji zadań. Jediną trudnością jest późne przekazywanie środków dotacyjnych, co może w przyszłości spowodować krótkotrwałe przerwy w udzielaniu poręczeń.

Kujawsko-Pomorski Fundusz Pożyczkowy Sp. z o.o. z siedzibą w Toruniu rozpoczął działalność przedmiotową w marcu 2005 r. Fundusz jest nową inicjatywą na rynku regionalnym i należy do instrumentów finansowych wspierania małych i średnich przedsiębiorstw. Jego założycielem i jedynym udziałowcem jest samorząd województwa kujawsko-pomorskiego.

Kujawsko-Pomorski Fundusz Pożyczkowy Sp. z o.o. udziela pożyczek mikro i małym przedsiębiorstwom z obszaru województwa kujawsko-pomorskiego, które posiadają zdolność kredytową. Pierwsza pożyczka została udzielona w maju 2005 r.

Podstawowe informacje na temat udzielanych pożyczek:

- okres spłaty: obrotowe do 3 lat, inwestycyjne do 5 lat,
- karencja w spłacie rat kapitałowych do 6 miesięcy,
- wysokość pożyczki do 75.000,00 zł (od 23.08.2005 r. – 120.000,00 zł)
- krótkie terminy oceny wniosków
- stałe oprocentowanie (aktualnie 7,62% w stosunku rocznym).

Udzielone pożyczki przez Kujawsko-Pomorski Fundusz Pożyczkowy Sp. z o.o. w I półroczu 2005 r.:

Kryterium	Ilość	
Ilość udzielonych pożyczek		7
Ilość pożyczek wg celu	Inwestycyjne	4
	Obrotowe	3
Ilość pożyczek wg wielkości przedsiębiorstwa	Mikroprzedsiębiorstwa	5
	Małe przedsiębiorstwa	2
Ilość pożyczek wg branży	Usługi	3
	Handel	3
	Inne	1
Kwota udzielonych pożyczek	Łączna	312.000,00 zł
	Średnia	44.571,43 zł
Miejsca pracy	Nowe	18
	Utrzymane	21

2.4. Promocja przedsiębiorczości – wsparcie dla rozwoju mikroprzedsiębiorstw.

Cel: Stymulowanie powstawania nowych mikroprzedsiębiorstw oraz zapewnienie nowopowstałym mikroprzedsiębiorstwom pomocy w wykorzystaniu dostępnych instrumentów wsparcia.

Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. zajmuje się realizacją zadań, zleconych przez Urząd Marszałkowski w Toruniu w zakresie wdrażania Działania 2.5 **Promocja przedsiębiorczości** i 3.4 **Mikroprzedsiębiorstwa** w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego.

W okresie od 1 stycznia 2005 r. do 30 czerwca 2005 r. podpisane zostały **trzy umowy w ramach Działania 2.5** na łączną kwotę dofinansowania w wysokości 2 376 585,56 zł, w tym 1 782 439,17 zł stanowi współfinansowanie z Europejskiego Funduszu Społecznego, a 594 146,39 PLN z budżetu państwa. Działanie 2.5 Promocja przedsiębiorczości zgodnie z UZPORR stanowi jeden typ projektu, który obejmuje wsparcie z zakresu usług doradczych, szkoleniowych wspierających zakładanie i prowadzenie działalności gospodarczej wraz z pomocą finansową przysługującą na zarejestrowanie się mikroprzedsiębiorcy w formie: wsparcia pomostowego oraz jednorazowej dotacji inwestycyjnej na rozwój działalności.

Projekty zaakceptowane przez Komisję Oceny Projektów i Marszałka Województwa obejmą wsparciem **160 beneficjentów ostatecznych**, z których 41 rozpocznie własną działalność gospodarczą korzystając dodatkowo z dotacji inwestycyjnej lub wsparcia pomostowego, które uwzględniono w realizowanych projektach.

W ramach Działania 3.4 **Mikroprzedsiębiorstwa** ZPORR pozytywną ocenę Komisji Oceny Projektów uzyskało **8 wniosków** o dofinansowanie projektów, które znajdują się na liście rankingowej na łączną kwotę 758 999,08 PLN w tym 544 191, 91 PLN stanowi wkład Unii Europejskiej (ERDF), a 214 807,17 PLN budżetu państwa. Umowy o dofinansowanie projektów będą podpisywane w najbliższych dniach z uwagi na przyjęcie rozporządzenia w sprawie wzorów umów Działania 3.4. Mikroprzedsiębiorstwa ZPORR.

2.5. Wsparcie samozatrudnienia.

Cel: udzielenie pomocy osobom pozostającym bez pracy w uruchomieniu własnej działalności gospodarczej.

Jednym ze źródeł finansowania działań zmierzających do ograniczenia bezrobocia jest Fundusz Pracy. Z FP powiatowe urzędy pracy udzielają osobom bezrobotnym m.in. jednorazowych środków na rozpoczęcie samodzielnej działalności gospodarczej.

Kolejnym wsparciem finansowanym z funduszy pomocowych są działania realizowane w ramach podprojektu 2. „Promocja przedsiębiorczości” Phare 2002 Spójność Społeczna

i Gospodarcza Rozwój Zasobów Ludzkich. W ramach podprojektu 2. świadczone są takie usługi jak szkolenia nt. „Rozpoczynam własną działalność gospodarczą”, poradnictwo wstępne przed szkoleniem, doradztwo indywidualne (coaching).

Na realizację podprojektu 2. przewidziano kwotę 184.550 EURO.

Zakładana liczba szkoleń do przeprowadzenia w całym okresie realizacji projektu wynosi: 14; rozpoczęto 12 szkoleń, zakończono 12 szkoleń.

Zakładana liczba osób uczestniczących w całym okresie realizacji projektu wynosi: 200; liczba osób, które rozpoczęły szkolenie: 184; liczba osób, które ukończyły szkolenie: 184.

Liczba beneficjentów Phare 2002 SSG RZL, które założyły firmę:

- wielkość zakładana: 20

- wielkość osiągnięta: **41** (w tym kobiety: 6, osoby długotrwale bezrobotne: 1, osoby do 24 lat: 3, absolwenci: 1, osoby pochodzące z obszarów wiejskich: 6).

Realizowane w tym zakresie przez powiatowe urzędy pracy oraz w ramach Phare 2002 SSG RZL zadania są działaniami wspierającymi się oraz uzupełniającymi.

Liczba osób bezrobotnych, które rozpoczęły działalność gospodarczą w I półroczu 2005 r. wyniosła **543** (w 2004 roku udzielono 349 pożyczek na podjęcie działalności gospodarczej).

3. Dostosowanie do zmian oraz promocja zdolności przystosowawczych i mobilności na rynku pracy.

3.1 Rozwój kadr nowoczesnej gospodarki.

Cel: Podniesienie konkurencyjności i rozwój potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw poprzez inwestycje w kadry.

Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. zajmuje się realizacją zadań wynikających z zawartej umowy z Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości w zakresie wdrażania działania 2.3 „Rozwój kadr nowoczesnej gospodarki”, schemat a „Doskonalenie umiejętności i kwalifikacji kadr” w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich. Zadania TARR S.A. polegają na promowaniu możliwości dofinansowania z Europejskiego Funduszu Społecznego szkoleń zawodowych menedżerskich dla kadr zarządzających i pracowników przedsiębiorstw, studiów podyplomowych dla pracowników przedsiębiorstw i kadry zarządzającej oraz praktycznych szkoleń i staży odbywanych w instytucjach naukowo-badawczych. Zadania obejmują również świadczenie usług doradczych i szkoleniowych.

Od stycznia do czerwca 2005 r. odbyło się ok. 100 rozmów telefonicznych i konsultacji odnośnie działania 2.3, schemat a SPO RZL.

Wnioski złożone w ramach działania 2.3, schemat a SPO RZL

Termin	Wpłynęło	Do PARP do oceny merytorycznej przekazano	Liczba zawartych umów	Wartość przyznanych dotacji
11.03.2005r	10	9	Przyznano 1 dotację nie podpisano jeszcze umowy	108.052,16
11.05.2005r	11	10 (1 wycofano)	Przyznano 3 dotacje nie podpisano jeszcze umowy	2.340.614,52

W okresie od 1.01.2005r. - 30.06.2005 r. TARR S.A. przeprowadziła cykl szkoleń dla przedsiębiorców w następujących m.in. o następującej tematyce: „Metodyka przygotowywania wniosków w ramach SPO WKP oraz ZPORR”, „Metodyka przygotowania wniosków o dofinansowanie w ramach działania 2.3 schemat a SPO RZL *Doskonalenie umiejętności i kwalifikacji kadr* oraz działania 2.5 ZPORR *Promocja przedsiębiorczości*”, „Zamówienia publiczne dla korzystających z funduszy UE”, „System zarządzania jakością zgodny z wymaganiami normy PN-EN ISO 9001:2001”, „Prawne zagadnienia obrotu gospodarczego z Niemcami”, „Finansowanie działalności mikro, małych i średnich przedsiębiorstw z funduszy pomocowych Unii Europejskiej”, „Możliwości pozyskiwania funduszy strukturalnych”, „Cywilnoprawna odpowiedzialność producenta i sprzedawcy za wady sprzedanego towaru i świadczonej usługi w obrocie profesjonalnym”, „Fundusze strukturalne dla przedsiębiorstw oraz rola instytucji finansowych w procesie ich pozyskiwania”, „Nowoczesne metody przygotowywania ofert handlowych oraz podstawy ich negocjowania w transakcjach eksportowych z elementami marketingu eksportowego”

Łącznie TARR S.A. przeprowadziła **29 szkoleń**, w ramach których zostało przeszkolonych ok. **600 osób**.

3.2 Reorientacja zawodowa osób zagrożonych procesami restrukturyzacyjnymi.

Cel: Działanie 2.4 Reorientacja zawodowa osób zagrożonych procesami restrukturyzacyjnymi Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego - ma za cel dostosowanie osób do funkcjonowania w zmieniających się warunkach społeczno-ekonomicznych oraz przygotowywanie ich do wykorzystania szans związanych z powstawaniem nowych miejsc pracy poprzez zmianę kwalifikacji osób zagrożonych utratą zatrudnienia. Celem szczegółowym Działania jest zmiana kwalifikacji zawodowych pracowników przemysłów i sektorów podlegających restrukturyzacji a także innych osób zagrożonych utratą zatrudnienia w wyniku procesów restrukturyzacyjnych, w celu umożliwienia tym osobom wykonywania nowych.

30 września 2004 r. został ogłoszony konkurs otwarty na składanie wniosków aplikacyjnych na realizację projektów w ramach działań ZPORR.

WUP w Toruniu, z uwagi na niski poziom zainteresowania Beneficjentów, nie podpisał żadnej umowy na dofinansowanie projektów w ramach Działania 2.4. W dalszym ciągu można składać wnioski o dofinansowanie projektów w ramach ww. Działania (pozostało 4.803.195 zł) z konkursu edycji 1/2004.

W ramach konkursu zamkniętego, który został ogłoszony 13 maja 2005 r. (nabór wniosków zakończono 9 czerwca), dostępna kwota do zakontraktowania wynosi 7.338.473 zł.

3.3 Wsparcie mobilności geograficznej na rynku pracy.

Cel: zwiększenie mobilności geograficznej bezrobotnych.

Powiatowe urzędy pracy sygnalizują o problemach małej mobilności geograficznej i zawodowej osób bezrobotnych pochodzących z obszarów wiejskich. W celu zwiększenia mobilności geograficznej na rynku pracy, ze środków Funduszu Pracy wypłacane są zwroty kosztów dojazdu, zakwaterowania i wyżywienia. W I półroczu 2005 r. na ten cel przeznaczona została kwota: **660.900,00 zł**. Głównie jest to kwota przeznaczona na zwrot kosztów dojazdu na staż i przygotowanie zawodowe.

3.4 Monitorowanie regionalnego rynku pracy.

Cel: Dostarczenie użytecznej informacji o sytuacji na rynku pracy – jak najszerszemu gronu odbiorców tj. osobom bezrobotnym i poszukującym pracy, instytucjom, urzędom i innym partnerom rynku pracy, w działaniach, dla których ta wiedza jest niezbędna.

Informacje nt. świadczonych usług są rozpowszechniane głównie poprzez gazety, telewizję, spotkania, ogłoszenia, strony internetowe. Ponadto opracowywane są miesięczne informacje o sytuacji na wojewódzkim rynku pracy, analizy okresowe i tematyczne.

4 Promowanie rozwoju kapitału ludzkiego i uczenia się przez całe życie.

4.1 Zwiększenie dostępu do edukacji – promocja kształcenia przez całe życie.

Cel: Celem Działania 2.1 **Rozwój umiejętności powiązany z potrzebami regionalnego rynku pracy i możliwości kształcenia ustawicznego w regionie** - będzie zwiększenie mobilności zawodowej mieszkańców i ich zdolności w zakresie dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do wymogów regionalnego rynku pracy w warunkach członkostwa w UE a także lepsze dostosowanie potrzeb szkoleniowych i kwalifikacji mieszkańców do wymogów rynku pracy poprzez monitoring regionalnego rynku pracy i upowszechnianie zebranych informacji. Realizacja programów w zakresie Phare 2002 prowadzona w formie szkoleń i doradztwa będzie również miała na celu podniesienie kwalifikacji zawodowych kobiet oraz dostosowanie ich umiejętności i kwalifikacji do wymogów regionalnego rynku pracy.

30 września 2004 r. został ogłoszony konkurs otwarty na składanie wniosków aplikacyjnych na realizację projektów w ramach działań ZPORR. Nabór wniosków w konkursie otwartym (edycja 1/2004) został zamknięty w dniu 22 kwietnia 2005 roku z powodu wyczerpania środków.

Umowy o dofinansowanie projektów zawarte z Beneficjentami w ramach konkursu otwartego w Działaniu 2.1 opiewały na kwotę 5825711 PLN.

Środki z alokacji 2004 dla Działania 2.1 zostały zakontraktowane w kwietniu 2005 r. W ramach tego Działania realizowanych jest **9 projektów szkoleniowych** w zakresie nauki języka i 1 w zakresie obsługi komputera na rzecz pracujących osób dorosłych, 3 projekty szkoleniowe w zakresie agroturystyki na rzecz rolników, 1 projekt doradczy na rzecz studentów oraz 1 projekt badawczy na rzecz instytucji monitorujących rynek pracy. Łącznie realizowane projekty objęły **4.629 beneficjentów** ostatecznych. Są to głównie dorosłe osoby pracujące – 2422, a także rolnicy i domownicy z rodzin rolników - 1175, studenci – 1000 i 32 instytucje zajmujące się monitorowaniem rynku pracy. Dwa projekty zostaną zakończone w 2005 roku, natomiast 13 w 2006 roku.

W ramach **Phare 2002 SSG RZL** zakładano, że co najmniej 40% ogółu beneficjentów uczestniczących w podprojektach 1. Aktywne działania na rynku pracy na rzecz bezrobotnych oraz osób zagrożonych utratą pracy i 2. Promocja przedsiębiorczości będą stanowiły kobiety. W okresie od 01.01.2005 r. do 30.06.2005 r. w projekcie uczestniczyło łącznie **188 kobiet**, z czego:

- w podprojekcie 1.: 94 kobiet (wielkość zakładana wynosi 320 kobiet - z 40% ogółu uczestniczących);
- w podprojekcie 2.: 94 kobiet (wielkość zakładana wynosi 90 kobiet z 45% ogółu uczestniczących).

Wg stanu na 30 czerwca 2005 r. **6 kobiet** uczestniczących w projekcie **założyło własną firmę**.

4.2 Doskonalenie systemu informacji o kształceniu ustawicznym.

Cel: Doskonalenie systemu informacji o kształceniu ustawicznym w kontekście ułatwiania podejmowania indywidualnych decyzji, dotyczących ścieżek kształcenia przez osoby bezrobotne i poszukujące pracy.

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Toruniu prowadzi rejestr instytucji szkoleniowych. Wg stanu na 30.06.2005 r. liczba instytucji szkoleniowych znajdująca się w rejestrze wynosi **179**.

5 Zwiększenie podaży siły roboczej i wspieranie aktywnego starzenia się.

5.1 Aktywizacja zawodowa ludności wiejskiej.

Cel: Celem Działań 2.1 i 2.3 jest udzielenie rolnikom i domownikom, z wyłączeniem emerytów i osób zarejestrowanych jako bezrobotne a dodatkowo w ramach Działania 2.3 także osobom zatrudnionym w rolnictwie - pomocy na rzecz wspierania ich aktywności zawodowej. Działanie 2.1 zapewnia rolnikom możliwość podjęcia działalności zbliżonej do rolnictwa na bazie gospodarstwa rolnego. Stwarza warunki w zakresie poprawy ich sytuacji ekonomicznej poprzez wskazanie możliwości pozyskania dodatkowego źródła dochodu.

Głównym celem dotyczącym realizacji programów Phare 2002 tj. SSG RZL w Podprojektach 1 i 2 oraz „*Integracji i Reintegracji Kobiet na Rynku Pracy*” - będzie aktywizacja osób zamieszkałych na terenach wiejskich poprzez organizację szkoleń, doradztwa oraz umożliwienie podjęcia własnej działalności gospodarczej

Według stanu na 30 czerwca 2005 roku w urzędach pracy w województwie kujawsko – pomorskim zarejestrowanych pozostawało 83.506 bezrobotnych zamieszkałych na wsi. W porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego populacja ta zmniejszyła się o 5.631 osób (6,3%). Bezrobotni zamieszkali na wsi stanowią 43,7% ogółu bezrobotnych w województwie (przed rokiem – 43,6%). W poszczególnych powiatach udział ten wynosi od 34,4% w powiecie inowrocławskim do 86,2% w powiecie grudziądzkim.

Wśród bezrobotnych zamieszkałych na wsi dominują kobiety, które stanowią 55,1% tej populacji (przed rokiem – 53,5%).

Nowe rejestracje bezrobotnych pochodzących ze wsi (31.598 osób) stanowiły 36,6% wszystkich rejestracji dokonanych w I półroczu 2005 r. (w analogicznym okresie roku poprzedniego – 37,5%). Największy napływ bezrobotnych z terenów wiejskich odnotowano w powiecie toruńskim (3.251 osób), najmniejszy – w powiecie wąbrzeskim (948 osób).

Wśród odpływu z bezrobocia w I półroczu 2005 r. w województwie kujawsko – pomorskim mieszkańcy wsi stanowili 37,5% (rok wcześniej – 37,1%). Największy odpływ z terenów wiejskich odnotowano w powiecie toruńskim (3.644 osoby), najmniejszy zaś w powiecie golubsko – dobrzyńskim (995 osób). Przyczyną większości (52,8%) wyłączeń bezrobotnych zamieszkałych na wsi było podjęcie pracy (dla miast wskaźnik ten wyniósł 45,8%). Z powodu podjęcia pracy z ewidencji bezrobotnych zostało wyłączonych 36.563 osób zamieszkałych na wsi, w tym z powodu rozpoczęcia działalności gospodarczej 177.

➤ Działanie 2.3 „Reorientacja zawodowa osób odchodzących z rolnictwa” ZPORR.

Działanie 2.3 zakłada wyposażenie rolników w umiejętności umożliwiające zdobycie nowego zatrudnienia i wykonywania nowego zawodu w związku z procesem restrukturyzacji polskiego rolnictwa.

30 września 2004 r. został ogłoszony konkurs otwarty na składanie wniosków aplikacyjnych na realizację projektów w ramach działań ZPORR. W Działaniu 2.3 zrealizowano 1 projekt pn. „**Nowy zawód – pracownik ochrony**”. Efektem tego projektu jest udzielenie wsparcia **18 osobom**.

W ramach konkursu zamkniętego, który został ogłoszony 13 maja 2005 r. (nabór wniosków zakończono 9 czerwca), dostępna kwota do zakontraktowania wynosi 6.808.047 zł.

➤ Phare 2002 SSG RZL.

W programie Phare 2002 SSG RZL zakładana liczba osób pochodzących z obszarów wiejskich miała wynosić 400 (50% ogółu beneficjentów) dla podprojektu 1. oraz 85 (42% ogółu beneficjentów) dla podprojektu 2. Do 30.06.2005 r. w programie wzięło udział łącznie **299 osób** z powyższej grupy (z czego w podprojekcie 1. wzięło udział 212 osób a w podprojekcie 2.: 87).

6 Równość kobiet i mężczyzn.

6.1 Integracja i reintegracja zawodowa kobiet.

Cel: Zaktywizowanie jak największej grupy kobiet, udzielanie im pomocy doradczej i szkoleniowej.

W końcu czerwca 2005 roku kobiety w liczbie 106.323 osoby stanowiły 55,6% ogółu bezrobotnych w województwie kujawsko – pomorskim (przed rokiem – 54,5%). W odniesieniu do końca I półrocza 2004 r. populacja ta zmniejszyła się o 4,5% (5.031 osób). Udział kobiet wśród bezrobotnych w poszczególnych powiatach wynosi od 48,8% w powiecie radziejowskim do 59,7% w powiecie świeckim.

Sytuacja kobiet na rynku pracy jest znacznie trudniejsza niż mężczyzn: wśród kobiet osoby pozostające bez pracy dłużej niż 12 miesięcy stanowią 59,0% (wśród mężczyzn – 44,7%). Jedynie 11,3% bezrobotnych kobiet posiada prawo do zasiłku (wśród mężczyzn wskaźnik ten wynosi 20,0%).

Kobiety stanowiły w I półroczu 2005 roku 39,9% wszystkich bezrobotnych podejmujących pracę (w analogicznym okresie roku poprzedniego – 40,1%), a wśród osób podejmujących zatrudnienie subsydiowane ich udział wyniósł 36,3% (przed rokiem – 40,2%). Ogółem liczba kobiet podejmujących pracę zmniejszyła się w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego o 4,2% (podczas gdy wśród mężczyzn spadek ten wyniósł 3,4%), natomiast o 27,2% spadła liczba kobiet podejmujących zatrudnienie subsydiowane (mężczyzn – o 14,1%). Kobiety stanowiły mniejszość – 34,7% – wśród osób podejmujących w I półroczu 2005 roku szkolenia (przed rokiem – 43,7%). W dwóch formach aktywizacji bezrobotnych kobiety stanowią większość: wśród podejmujących staże pracy (65,8%) i rozpoczynających przygotowanie zawodowe w miejscu pracy (56,4%).

Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu jest partnerem w projekcie Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL „**Partnerstwo – Rodzina – Równość – Praca**”. Wnioskodawcą i Administratorem projektu jest Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu. Projekt dotyczy tematu *G – Godzenie życia rodzinnego i zawodowego oraz ponowna integracja kobiet i mężczyzn, którzy opuścili rynek pracy, poprzez rozwój bardziej elastycznych i efektywnych form organizacji pracy oraz działań towarzyszących*. Celem naczelnym projektu jest badanie sposobu wyrównywania szans kobiet w rozwoju zawodowym i podniesienie ich atrakcyjności na rynku pracy przy równoczesnym godzeniu ról matki i pracownika. Projekt adresowany jest do 3 grup kobiet: kobiet z nieaktualnymi umiejętnościami zawodowymi powstałymi w wyniku długiej nieobecności na rynku pracy spowodowanej wychowywaniem dzieci; kobiet pracujących, którym opieka nad małoletnimi dziećmi utrudnia rozwój zawodowy oraz kobiet pracujących narażonych na utratę pracy ze względu na planowane macierzyństwo. Czas realizacji projektu: grudzień 2004 – sierpień 2008 r. Partnerami w projekcie są również: Oddział Kujawsko – Pomorski Sekcji Europejskiej Unii Kobiet, Kujawsko – Pomorska Fundacja Gospodarcza „Pro Europa”, Izba Przemysłowo – Handlowa w Toruniu oraz Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Od dnia zaakceptowania projektu do realizacji, tj. w drugiej połowie grudnia 2004 roku rozpoczęto realizację Działania 1, którego głównym celem było zawiązanie partnerstwa krajowego i partnerstwa ponadnarodowego. Końcowy efekt Działania 1 to podpisanie umów o współpracy – Umowy o Partnerstwie na Rzecz Rozwoju oraz umowy o współpracy ponadnarodowej. Ostateczny termin zawarcia w/w umów upływał z dniem 30 czerwca 2005 r.

7 Promocja integracji i zwalczanie dyskryminacji na rynku pracy osób w niekorzystnej sytuacji.

7.1 Integracja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych.

Cel: Zapobieganie wykluczeniu społecznemu poprzez rozwój rehabilitacji zawodowej. Zwiększenie stopnia przygotowania zawodowego i poprawa zdolności do uzyskania zatrudnienia przez osoby niepełnosprawne poprzez budowanie potencjału oraz tworzenie nowych i doskonalenie istniejących instrumentów zwiększających możliwości osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy.

I. Samorząd Województwa realizuje zadania na rzecz osób niepełnosprawnych zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. nr 123 poz. 776 z późn. zm.). Uchwałą Nr 13/151/2005 z dn. 2 marca 2005 r. Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego dokonał podziału środków finansowych PFRON w łącznej wysokości 3.127.824,00 zł na realizację następujących zadań:

1. Jednorazowe pożyczki w celu ochrony istniejących w zakładzie miejsc pracy osób niepełnosprawnych – limit środków 647.824,00 zł:
  - Zarząd pozytywnie rozpatrzył 2 z 5 złożonych wniosków Łącznie objęto projektami ok. **71 osób** oraz przekazano środki na jednorazową pożyczkę w wysokości **450.000,00 zł**. Uzyskana pomoc publiczna została wykorzystana na spłatę zobowiązań, zakup surowców do produkcji, zakup środków trwałych, utrzymanie stanowisk pracy, co w efekcie pozwoliło utrzymać i/lub zwiększyć zatrudnienie osób niepełnosprawnych.
2. Zwrot kosztów szkolenia zatrudnionych osób niepełnosprawnych w związku z koniecznością zmiany profilu produkcji – limit środków 80.000,00 zł
  - do 30.06.2005 r. nie wpłynął żaden wniosek.
3. Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej – limit 500.000,00 zł.

Realizowany jest **1 projekt** obejmujący **35 osób**. Jego łączna wartość wynosi 717.870,72 zł.

Efektom jest m.in. zatrudnienie osób zaliczanych do znacznego stopnia niepełnosprawności na podstawie umowy o pracę ogółem 19,25 etatów: 35 osób zatrudnionych w wymiarze 0,55 etatu).
4. Projekt pn. „Nie jesteś sam – warsztaty psychologiczno – doradcze” sporządzony na lata 2005-2006 w ramach SPO RZL Priorytet 1. „Aktywna polityka rynku pracy oraz integracja zawodowa i społeczna”, Działanie 1.4. „Integracja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych”, schemat a) Wsparcie osób o znacznym i umiarkowanym stopniu niepełnosprawności na otwartym rynku pracy.

Projekt uzyskał pozytywną ocenę KOP. Umowa na jego realizację zostanie podpisana w II półroczu 2005 r. Łączna wartość projektu wynosi 431.960,00 zł. Jego celem jest wsparcie 90 osób długotrwale bezrobotnych o znacznym i umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z terenu województwa kujawsko-pomorskiego.

II. Tworzenie warunków do rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych poprzez współpracę z powiatowymi urzędami pracy, organizacjami pozarządowymi, organizacjami pracodawców.

Do 30.06.2005 r. zostały zrealizowane następujące zadania:

- szkolenia, kursy, przekwalifikowanie zawodowe dla osób niepełnosprawnych, m.in. kursy prawa jazdy kategorii B i C, szkolenia językowe, kursy ABC przedsiębiorczości i ABC biznesu, przygotowujące do prowadzenia własnej działalności gospodarczej; staże; poradnictwo, doradztwo zawodowe (indywidualne i grupowe); pośrednictwo pracy; przystosowanie stanowisk pracy; roboty publiczne; prace interwencyjne; przygotowanie zawodowe; pożyczki na rozpoczęcie działalności gospodarczej; informowanie pracodawców o możliwościach zatrudniania osób niepełnosprawnych; doradztwo organizacyjno-prawne

i ekonomiczne; spotkania informacyjne; dofinansowanie do oprocentowania kredytów bankowych zaciągniętych przez osoby niepełnosprawne na kontynuowanie działalności gospodarczej; refundacja wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne.

Efekty:

- zwiększenie dostępności do usług poradnictwa zawodowego dla osób niepełnosprawnych, indywidualnych konsultacji z doradcą zawodowym lub psychologiem, uczestnictwa w zajęciach warsztatowych dot. m.in. rynku pracy, korzystania z materiałów informacyjnych, sprzętu komputerowego i Internetu, co z kolei prowadziło do podjęcia zatrudnienia przez te osoby.

Wybrane dane dot. sytuacji osób niepełnosprawnych na rynku pracy:

	I półrocze 2004 rok	I półrocze 2005 rok	Zmiana (I półrocze 2005 – I półrocze 2004)	Udział w ogóle (I półrocze 2005 r.)
Liczba osób niepełnosprawnych bezrobotnych - ogółem	4.807	5.072	265	2%
- w tym kobiety	2.212	2.428	216	2%
Liczba ofert pracy	694	580	-114	2%
- w tym subsydiowanej	330	256	- 402	1%
- w tym z sektora publicznego	33	29	- 74	0,3%
Liczba osób niepełnosprawnych podejmujących pracę	1.499	1.398	- 101	2%
- w tym kobiety	639	582	- 57	3%

Trudności:

- w przypadku przystosowania stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych brak zainteresowania wynika z tego, że pozbawiono pracodawców możliwości ubiegania się o refundację wynagrodzenia przez okres 36 miesięcy od momentu zatrudnienia osoby niepełnosprawnej,
- stan prawny nie pozwala na refundację tworzenia nowych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy,
- trudności związane z zabezpieczaniem pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Problemem jest znalezienie osób, które są w stanie poręczyć pożyczkę,
- samorzady mają ograniczoną możliwość uzyskiwania danych osób niepełnosprawnych potrzebnych do weryfikacji wniosków o pomoc. Samorzady opierają się na oświadczeniach osób niepełnosprawnych dotyczących wysokości ich dochodów,
- brak współpracy na poziomie regionalnym i centralnym między samorządami a instytucjami np.: NFZ i ZUS w zakresie wymiany informacji i udzielania pomocy osobom niepełnosprawnym,
- wraz z rozszerzaniem działań na rzecz osób niepełnosprawnych rosną koszty ich obsługi. Środki PFRON przeznaczone na koszty realizacji zadań nie są zwiększane i w związku z tym rośnie obciążenie budżetów samorządów.

Główne źródła finansowania powyższych zadań: Fundusz Pracy, EFS, PFRON, środki własne powiatów oraz przedsiębiorców.

III. Działania wspierające aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych realizowane przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – Oddział Kujawsko-Pomorski w Toruniu:

1. Pilotażowy program Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych – Ośrodki Informacji dla Osób Niepełnosprawnych.

Podstawowy cel stawiany przed Ośrodkami to aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych poprzez: informowanie osób niepełnosprawnych o ich prawach, obowiązkach i możliwościach uzyskania pomocy z zakresu rehabilitacji zawodowej, edukacyjnej, społecznej i leczniczej, informowanie pracodawców o korzyściach wynikających z zatrudniania osób niepełnosprawnych i tworzenia miejsc pracy specjalnie dla nich przystosowanych oraz ogółu społeczeństwa o problematyce osób niepełnosprawnych. 30 czerwca br. pilotaż zakończono (udzielono 408 porad osobistych i telefonicznych) i obecnie trwa przygotowywanie procedur realizacyjnych do nowego programu.

2. Junior – program aktywizacji zawodowej absolwentów niepełnosprawnych. Celem programu jest umożliwienie wejścia w życie zawodowe (odbycie stażu, zdobycie zatrudnienia) młodym osobom niepełnosprawnym, które pozwoli w przyszłości podjąć pracę zawodową przez te osoby.

Ogółem **8 niepełnosprawnych absolwentów** w okresie sprawozdawczym odbywało staż i otrzymało dofinansowanie z PFRON w ramach programu u 6 pracodawców uczestniczących w programie.

Łącznie w tym czasie wypłacono na ten cel 31. 804,10 zł ze środków PFRON.

3. Komputer dla Homera 2003 – program pomocy w zakupie sprzętu elektronicznego oraz oprogramowania umożliwiającego rehabilitację zawodową i społeczną osób niewidomych i niedowidzących

Celem programu jest pomoc finansowa dla osób niewidomych i niedowidzących w zakupie nowoczesnego, podstawowego oraz specjalistycznego sprzętu komputerowego i elektronicznego wraz z odpowiednim oprzyrządowaniem i oprogramowaniem umożliwiającym podjęcie zatrudnienia oraz zdobycie wiedzy i umiejętności pozwalających na usamodzielnienie się.

Wpłynęło 436 wniosków z czego pozytywnie zweryfikowano 378. Do 30 czerwca br. nie podpisano jednak żadnej umowy w związku z czym nie wypłacono środków.

4. Osoby niepełnosprawne w służbie publicznej.

Celem programu jest aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych bezrobotnych lub poszukujących pracy poprzez organizowanie szkoleń i wyposażenie miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych w instytucjach wykonujących zadania z zakresu administracji publicznej.

30 czerwca br. wygasły umowy o pracę z **20 osobami** niepełnosprawnymi zatrudnionymi w Policji, finansowane ze środków PFRON. Planowane jest rozszerzenie Programu o możliwość tworzenia miejsc pracy w jednostkach samorządu terytorialnego oraz oczekiwane jest podpisanie porozumienia z Ministrem Finansów w celu utworzenia miejsc pracy w Ministerstwie Finansów.

Do 30 czerwca br. wydano 144.310,37 zł.

5. Pitagoras – program pomocy osobom z uszkodzeniem słuchu. Celem programu jest zapewnienie wszystkim niesłyszącym i niedosłyszącym studentom oraz uczestnikom kursów przygotowawczych do egzaminów do szkół wyższych, w zależności od potrzeb, pomocy tłumaczy migowych lub możliwości wykorzystywania w trakcie zajęć oraz egzaminów urządzeń wspomagających.

Do 30 czerwca br. nie wpłynął żaden wniosek.

6. Program wyrównywania różnic między regionami. W ramach programu Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (poza algorytmem) przekazuje środki realizatorom programu tj. – jednostkom samorządu powiatowego z podregionów zagrożonych marginalizacją lub samorządu wojewódzkiego, na których terenie znajdują się podregiony słabo rozwinięte gospodarczo i społecznie a w szczególności podregiony

o gwałtownie pogarszającej się sytuacji na rynku pracy chronionej oraz podregiony pozbawione infrastruktury służącej rehabilitacji osób niepełnosprawnych. Środki są wykorzystywane na działania wyrównujące różnice między regionami w obszarze zatrudnienia i rehabilitacji osób niepełnosprawnych, w tym na wyposażenie nowych miejsc pracy, wyposażenie obiektów służących rehabilitacji osób niepełnosprawnych w sprzęt rehabilitacyjny, likwidację barier w placówkach edukacyjnych w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania oraz likwidację barier transportowych.

W tym programie w 2005 roku uczestniczy podregion toruńsko-włocławski w dwóch obszarach związanych z wyposażeniem miejsc pracy osób niepełnosprawnych odpowiednio do ich potrzeb (obszar C), możliwości i likwidacją barier transportowych (obszar D). Do 30 czerwca br. zapotrzebowanie złożyło 13 powiatów, lecz nie wypłacono jeszcze żadnej kwoty na realizację zadań. Beneficjent w tym programie jest powiat. W 2005 r. realizowanych jest **65 projektów**.

7. Program Student – kształcenie ustawiczne osób niepełnosprawnych. Celem programu jest umożliwienie podwyższania kwalifikacji osób niepełnosprawnych a tym samym przygotowanie ich do rywalizacji o zatrudnienie na otwartym rynku pracy. Wpłynęło 358 wniosków a 309 zweryfikowano pozytywnie. Dofinansowaniem objęto **301 osób** na kwotę 481.661,00 zł.
8. Program Pegaz 2003 – moduł pomocy w aktywizowaniu osób niepełnosprawnych poprzez likwidację barier transportowych i w komunikowaniu się, obejmujący pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do samochodu oraz pomoc w zakupie sprzętu komputerowego i wózków inwalidzkich o napędzie elektrycznym. Podstawowym celem programu jest realizacja prawa osób niepełnosprawnych do swobodnego porozumiewania się oraz poruszania i przemieszczania się poprzez likwidację barier transportowych i w komunikowaniu się. Wpłynęło 456 wniosków jednak do 30 czerwca br. nie podpisano żadnej umowy w związku z czym nie wypłacono środków.
9. Dofinansowanie do wynagrodzeń zatrudnionych osób niepełnosprawnych – przysługujące ze środków PFRON pracodawcy zatrudniającemu osoby niepełnosprawne. Wysokość dofinansowania uzależniona jest od stopnia niepełnosprawności zatrudnionych osób niepełnosprawnych.
10. Realizacja działań w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwoju Zasobów Ludzkich; Priorytet 1 „Aktywna polityka rynku pracy oraz integracji zawodowej i społecznej”; Działanie 1.4 „Integracja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych”, Schemat a) Wsparcie osób o znacznym i umiarkowanym stopniu niepełnosprawności na otwartym rynku pracy – ogłoszono 3 konkursy zamknięte i 1 otwarty na realizację następujących typów projektów:
  - doradztwo/poradnictwo zwiększające potencjał zawodowy i możliwości uzyskania pracy przez osoby niepełnosprawne,
  - szkolenia dla otoczenia współpracującego z osobami niepełnosprawnymi,
  - rozwój i promocja usług doradczych dla osób niepełnosprawnych, dla organizacji pozarządowych i innych usługodawców, dla działań zmierzających do integracji osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy oraz innych usług zwiększających aktywność zawodową tych osób,
  - rozwijanie form i programów szkolenia osób niepełnosprawnych „on line”,
  - działania służące tworzeniu miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych i większych możliwości ich zatrudniania,
  - zmiana postaw społecznych wobec osób niepełnosprawnych, w szczególności w środowisku pracy,

- badania i ekspertyzy w obszarze rehabilitacji zawodowej i zatrudniania osób niepełnosprawnych, w tym badania służące zindywidualizowaniu świadczonych usług.
- 3 powiaty wskazały uczestnictwo w konkursach zorganizowanych przez PFRON: toruński (2x), świecki, włocławski.

Trudności:

- związane z aplikowaniem o środki EFS w ramach Działania 1.4 SPO RZL: niejednolitość zasad, zmiany uzupełnień i wytycznych
- brak konkretnych informacji i ciągłe zmiany ze strony Funduszu powodujące dezorganizację pracy i niechęć w podejmowaniu decyzji o dalszym aplikowaniu o środki w ramach Działania 1.4,

7.2 Wsparcie grup szczególnego ryzyka dla zwiększenia ich szans na zatrudnienie.

Cel: Zaktywizowanie jak największej liczby osób zaliczanych do grup szczególnego ryzyka.

W I półroczu br. w województwie kujawsko - pomorskim funkcjonowało jedno **Centrum Integracji Społecznej „CISTOR” w Toruniu** (kolejne trzy planowane są do uruchomienia w II półroczu). „CISTOR” zorganizował jeden projekt pn. „Reintegracja zawodowa i społeczna osób bezrobotnych - zagrożonych wykluczeniem społecznym realizowana w Centrum Integracji Społecznej w Toruniu - „CISTOR” dla **25 osób**. Łącznie na projekt wydano 315 tys., środki pochodziły z funduszy PHARE 2002 oraz środków własnych gminy- miasta Toruń.

Uzyskane efekty:

- Zatrudniono 21 osób biorących udział w projekcie,
- Poprawa statusu materialnego uczestników projektu i ich rodzin (około 80 osób),
- Poprawa umiejętności społecznych i zawodowych uczestników,
- Podniesienie wiedzy i świadomości wśród pracodawców- dotyczących osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- Powstanie poradnika dla bezrobotnych dotyczącego poruszania się po nowoczesnym rynku pracy.

Trudności w realizacji zadań:

- Zmiany składu uczestników, trudność w zachowaniu równości szans kobiet i mężczyzn,
- Trudności związane z motywacją uczestników do pracy,
- Trudności związane z efektywną komunikacją pracowników z uczestnikami,
- Brak spójnych przepisów dotyczących wykorzystywania środków z funduszy UE.

Ponadto pięć gmin w naszym województwie opracowało i realizowało program „Reintegracja zawodowa i społeczna osób bezrobotnych-zagrożonych wykluczeniem społecznym”. Program taki realizowany był w następujących gminach: Świecie n/Wisłą, Jeżewo, Osie, Nowe, Warlubie. Uczestnikami programów były głównie osoby bezrobotne (powyżej 24 miesięcy), łączna liczba uczestników objętych programami wynosiła **213 osób**. Na projekty wydano ogółem środki w wysokości 260 tys.

Uzyskano następujące efekty:

- 52 osoby zostały zatrudnione w ramach robót publicznych,
- Uczestnikom programów umożliwiono nabycie nowych umiejętności, podniesienie własnej wartości oraz właściwego pełnienia ról społecznych i zawodowych.

Trudności w realizacji zadań:

- Brak wykwalifikowanej kadry do pracy z tymi osobami,
- Brak wystarczających środków finansowych,
- Jedna z gmin zasygnalizowała, że problemem jest „praca na czarno” osób zarejestrowanych w pup, spośród których dokonywany jest nabór uczestników programu.

7.3 Uruchomienie pomocy stypendialnej dla uczniów i studentów o utrudnionym starcie edukacyjnym.

Cel: Podniesienie dostępu do kształcenia na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym dla uczniów pochodzących z obszarów wiejskich i studentów pochodzących z obszarów zagrożonych marginalizacją, w tym w szczególności z obszarów wiejskich.

➤ **Działanie 2.2 ZPORR Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez programy stypendialne.**

W chwili obecnej w fazie rozliczeń końcowych są programy stypendialne na rzecz uczniów i studentów, które prowadzone były w roku szkolnym/akademickim 2004/2005. W ramach tych programów z pomocy skorzystało **9.928 uczniów oraz 691 studentów**, studenci otrzymywali pomoc w formie finansowej natomiast uczniowie na zasadzie refundacji poniesionych kosztów.

Na realizację projektu stypendialnego dla uczniów przeznaczono kwotę **8 756 987,91 PLN**, z czego **5 959 072,31 PLN** pochodziło z EFS, natomiast **2 797 825,60 PLN** z Budżetu Państwa.

Na realizację programu stypendialnego dla studentów przeznaczono kwotę **1 443 568,40 PLN**, z czego **1 082 676,30** pochodziło z EFS, natomiast **360 892,10 PLN** z Budżetu Państwa.

W ramach projektu stypendialnego osiągnięto wszystkie zakładane rezultaty dotyczące promocji uczniów objętych projektem, nie udało się zachować procentowego wskaźnika proporcji pomiędzy dziewczynkami a chłopcami, co Beneficjent tłumaczył znacznie większą ilością dziewczynek uczących się w szkołach ponadgimnazjalnych.

W trakcie realizacji działania napotkano na wiele problemów natury legislacyjnej i finansowej. Dużym problemem były również wysokie oczekiwania społeczne, które nie zostały w pełni zaspokojone z powodu relatywnie małych środków, które zostały przeznaczone na finansowanie tych działań.

7.4 Aktywizacja zawodowa młodzieży narażonej na społeczną marginalizację.

Cel: Aktywizacja zawodowa młodzieży narażonej na społeczną marginalizację, poprzez realizację programów nakierowanych na aktywizację młodzieży i prowadzenie działalności statutowej przez wyspecjalizowane mobilne centra informacji zawodowej, młodzieżowe biura pracy i ich filie oraz kluby pracy, jak również ośrodki szkolenia i wychowania, środowiskowe hufce pracy i hufce pracy.

W pierwszym półroczu 2005 roku jednostki organizacyjne Wojewódzkiej Komendy OHP osiągnęły następujące wyniki:

- mobilne centra informacji zawodowej odbyły ogółem 101 sesji wyjazdowych, przeprowadzono: **43 warsztaty grupowe dla 1.096 osób; 230 informacji grupowych dla 4.655 osób; udzielono 154 porady indywidualne oraz 1289 informacji indywidualnych.**
- w poszukiwaniu zatrudnienia zgłosiło się do jednostek organizacyjnych OHP **1.535 młodzieży bezrobotnej oraz 2.354 uczącej się;**
- pozyskano **1080 miejsc pracy** dla młodzieży bezrobotnej oraz **2108** dla uczącej się;
- pracę podjęło **1030** młodzieży bezrobotnej oraz **1985** uczącej się;
- udzielono 1200 porad indywidualnych młodzieży bezrobotnej oraz 1834 uczącej się;
- zorganizowano 68 warsztatów aktywnego poszukiwania pracy dla **794 bezrobotnych** oraz 272 warsztaty dla **6.205 młodzieży uczącej się;**
- zorganizowano **14 giełd pracy**, w których uczestniczyło 18 pracodawców, w czasie których pozyskano 457 miejsc pracy oraz 3 targi pracy, w których uczestniczyło 14 pracodawców i 18 innych instytucji, oferujących łącznie **640 miejsc pracy;**
- przeprowadzono 23 kursy dla **416** słuchaczy.

W jednostkach organizacyjnych WK OHP (ośrodku szkolenia i wychowania oraz środowiskowych hufcach pracy i hufcach pracy) w roku szkolnym 2004/2005 objętych kształceniem ogólnym i zawodowym w ramach Zasadniczej Szkoły Zawodowej, Gimnazjum

dla Dorosłych, Gimnazjum z Oddziałami Przynoszącymi do Pracy, Rzemieślniczej Nauki Zawodowej i pozaszkolnej formie nauczania - kursie na tytuł Robotnika Wykwalifikowanego, OHP opuściło 322 absolwentów.

Wojewódzka Komenda OHP była w omawianym okresie organizatorem III edycji konkursu ogłoszonego przez MGIP na przyznanie grantów na tworzenie Szkolnych Ośrodków Kariery. **Przyznano granty 9 szkołom na łączną sumę 131.598 zł.**

W ramach realizacji propozycji programowych ujętych w pakietach programowych „Agenda OHP”, „Bezpieczny Szlak”, „Eurostart”, „Agrostart”, „Szansa 13-18” oraz „Szansa 18-24” łącznie zrealizowano 72 przedsięwzięcia dla **2.681 osób**.

W I półroczu 2005 r. Ochotnicze Hufce Pracy rozpoczęły realizację projektu „Twoja wiedza – Twój sukces” edycja 2005 „Edukacja kluczem do przyszłości”. Projekt jest współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Działania 1.5 schemat b Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich „Wspieranie młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym”.

W województwie kujawsko-pomorskim projektem jest objętych 300 osób młodzieży w wieku 15-24 lata z Torunia, Bydgoszczy, Włocławka i Grudziądza.

Projekt adresowany jest do trzech grup beneficjentów:

- I. Młodzieży w wieku 16-18 lat, uczącej się w szkołach ponadgimnazjalnych, zaniedbującej obowiązki szkolne, zagrożonej wypadnięciem z systemu edukacji, której ograniczenia materialne środowiskowe uniemożliwiają uzyskanie umiejętności i kwalifikacji gwarantujących równy start życiowy w stosunku do rówieśników;
- II. Młodzieży gimnazjalnej w wieku 15-17 lat, która wypadła z powszechnego systemu edukacji i nie realizuje obowiązku szkolnego. W celu uzupełnienia wykształcenia ogólnego i zdobycia kwalifikacji zostanie objęta opieką OHP w trakcie realizacji projektu lub po jego zakończeniu;
- III. Młodzieży w wieku 18-24 lata, nie uczącej się i nie pracującej.

Każdy uczestnik projektu otrzyma wsparcie doświadczonych psychologów i wychowawców, uczestniczy w szkoleniach językowych, komputerowych, zawodowych oraz z zakresu aktywizacji zawodowej.

W II półroczu kontynuowane będą działania z w/w zakresu. Ponadto Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy przystąpi do realizacji nowych zadań, m.in.:

- uruchomienia Młodzieżowego Centrum Kariery w Grudziądzu;
- budowy platformy programowej – współpracy jednostek organizacyjnych OHP ze Szkolnymi Ośrodkami Kariery;
- wdrożenia Wojewódzkiego Porozumienia na rzecz Edukacji i Zatrudnienia Młodzieży.

8 Zmiana pracy nielegalnej na legalne zatrudnienie.

8.1 Eliminowanie nielegalnego zatrudnienia lub nielegalnej innej pracy zarobkowej.

Cel: Służby kontroli legalności zatrudnienia są aktywne w zakresie egzekwowania przestrzegania obowiązujących zapisów dotyczących zatrudnienia, jednak skutkiem działań kontrolnych jest tylko potwierdzenie wykonywanej pracy poprzez zawarcie stosownej umowy, co wynika z braku jednoznacznych uregulowań eliminujących patologiczne zjawiska na rynku pracy.

Inspektorzy kontroli legalności zatrudnienia wykonują zadania na podstawie art. 116 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2004r. Nr 99, poz.1001) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 sierpnia 2004 r. w sprawie organizacji i trybu przeprowadzania kontroli przez wojewodów i organy celne oraz sposobu ich

współdziałania z innymi organami (Dz. U. z 2004r. Nr 198, poz. 2037) w sposób szczegółowy określające zadania i zakres uprawnień inspektorów KLZ.

Wydatki związane z funkcjonowaniem kontroli legalności zatrudnienia w całości pokrywane są z budżetu Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego.

W okresie od 1 stycznia 2005 r. do 30 czerwca 2005 r. inspektorzy kontroli legalności zatrudnienia przeprowadzili łącznie 709 kontroli, z czego 233 kontrole zakończono protokołem. W 88 przypadkach, stwierdzono nielegalne zatrudnienie lub inną nielegalną pracę zarobkową 104 osób. Na skutek czynności kontrolnych pozbawiono 98 osób statusu bezrobotnego. Skierowano do sądów grodzkich na terenie całego kraju 92 wnioski o ukaranie, z czego 41 wniosków o ukaranie przeciwko pracodawcom i 51 wniosków na pracobiorców. Sądy grodzkie orzekły kary grzywny na sumę 51 425 zł. W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych pracodawcy uregulowali wymagalne, a nie zapłacone w terminie składki na Fundusz Pracy na ogólną kwotę 46 376 zł, a także składki na ubezpieczenie społeczne w wysokości 70 865 zł. W toku czynności kontrolnych zalegalizowano wykonywanie pracy przez 147 osób, z tego 58 osób w drodze zatrudnienia na podstawie umowy o pracę.

Analiza porównawcza efektywności kontroli legalności zatrudnienia w I półroczu 2004 r. i 2005 r.:

W roku 2004 kontrole zakończone protokołem stanowiły 30,7 % ogólnej liczby kontroli a w roku 2005 32,9 %. **Odnutowano wzrost efektywności o 5,43 %.**

Liczba osób pozbawionych statusu bezrobotnych w roku 2004 – 91, w roku 2005 – 98. **Odnutowano wzrost o 7,69 %.**

Liczba jednostek, w których stwierdzono nielegalne zatrudnienie lub inną nielegalną pracę zarobkową w roku 2004 wynosiła 22, a w roku 2005 wynosiła 88. **Odnutowano wzrost o 400 %.**

Liczba stwierdzonych przypadków nielegalnego zatrudnienia lub innej nielegalnej pracy zarobkowej w roku 2004 wynosiła 79, a w roku 2005 wynosiła 104. **Odnutowano wzrost o 31,65 %.**

Liczba legalizacji zatrudnienia w roku 2004 wynosiła 94, a w roku 2005 wynosiła 147. **Odnutowano wzrost o 56,38 %.**

Kwota zwrotu nienależnie pobranych zasiłków i innych świadczeń w roku 2004 wyniosła 4 698,56 zł, a w roku 2005 wyniosła 8 480,70 zł, **co stanowi wzrost o 80,5 %.**

W zakresie współdziałania z innymi instytucjami przeprowadzono wspólne kontrole na mocy porozumień zawartych przez Wojewodę Kujawsko – Pomorskiego, m. in. z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych:

	2004 r.	2005 r.
ZUS	1	3
Urzędy Skarbowe	1	6
PIP	5	8
Policja	3	16

Liczba zawiadomień o naruszeniu przepisów:

	2004 r.	2005 r.
Starosta	292	201
ZUS	14	18
Urzędy Skarbowe i UKS	0	3
Policja, Prokuratura	0	13

Mimo zmniejszenia stanu osobowego zespołu inspektorów kontroli legalności zatrudnienia spowodowanego m.in. oddelegowaniem pracowników do pełnienia obowiązków na innych stanowiskach i pomimo wprowadzenia centralnego wydawania upoważnień, daje się zauważyć istotny wzrost efektywności przeprowadzonych kontroli. Na uwagę zasługuje wzrost liczby przeprowadzonych kontroli z innymi instytucjami współdziałającymi oraz wzrost zawiadomień o stwierdzonych naruszeniach prawa.

W toku realizacji ustawowo określonych zadań nie napotkano trudności w ich wykonywaniu.

9 Działania dotyczące regionalnych dysproporcji w zatrudnieniu.

9.1 System alokacji środków.

Kryteria ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań realizowanych przez powiaty w 2005 roku, zostały przyjęte przez Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego Uchwałą Nr XXIX/357/04.

Kryteria te służą zmniejszeniu dysproporcji na regionalnym rynku pracy poprzez:

- zmniejszenie skali bezrobocia w powiatach o najwyższej stopie bezrobocia,
- poprawę warunków osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy: bezrobotnych do 25 roku życia, długotrwale, powyżej 50 roku życia, bez kwalifikacji zawodowych, samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia, niepełnosprawnych,
- zmniejszenie skali bezrobocia na terenach wiejskich,
- wzrost efektywności realizowanych programów,
- ułatwienie dostępności form aktywizacji zawodowej poprzez zwiększenie zakresu i liczby osób objętych programami współfinansowanymi z FP i EFS.

W 2005 roku – decyzją Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 grudnia 2004 r. województwo kujawsko-pomorskie otrzymało z Funduszu Pracy kwotę w wysokości 125.915,7 tys. złotych przeznaczoną na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej. W kwocie tej ujęte były między innymi środki przeznaczone na finansowanie programów aktywizacji bezrobotnych przez samorządy powiatowe (środki FP przyznane wg algorytmu – 88.141,0 tys. złotych) oraz finansowanie zadań realizowanych przez samorząd województwa (30% kwoty ogółem) w wysokości 37.774,7 tys. złotych.

Zarząd Województwa Kujawsko – Pomorskiego Uchwałą Nr 2/34/2005 z dnia 12 stycznia 2005 r. przyjął zasady wykorzystania środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań realizowanych przez samorząd województwa w 2005 roku. Uchwała określa, że wymienione wyżej środki Funduszu Pracy w 100% przeznacza się na realizację projektów współfinansowanych przez Europejski Fundusz Społeczny w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich (SPO RZL – kwota ogółem – 37.774,7 tys. zł, z tego na: dokończenie projektów posiłkowych z 2004 r. – kwota 6.818,9 tys. zł w tym: działanie 1.2 *Perspektywy dla młodzieży* – 5.029,5 tys. zł i działanie 1.3 *Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia* – 1.789,4 tys. zł oraz na realizację nowych projektów w 2005 r. – kwota 30.955,8 tys. zł, w tym: działanie 1.2 – 18.573,3 tys. zł i na działanie 1.3 – 12.382,5 tys. zł.

Po dokonaniu rozdysponowania funduszy wynikających z algorytmu, samorządy przystąpiły do składania wniosków o środki Funduszu Pracy na aktywizację zawodową bezrobotnych z rezerwy Ministra Gospodarki i Pracy.

Marszałek Województwa Kujawsko – Pomorskiego dnia 6 kwietnia 2005 roku wystąpił o dodatkowe środki Funduszu Pracy z rezerwy Ministra Gospodarki i Pracy na realizację projektu pn. „BEZPIECZNA DOLINA 2005”, opracowanego przez Kujawsko – Pomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych we Włocławku. Program „BEZPIECZNA DOLINA 2005” dotyczy zorganizowania robót remontowo – konserwacyjnych na wałach, rzekach i kanałach województwa kujawsko – pomorskiego, celem poprawy stanu bezpieczeństwa terenów zagrożonych powodzią. Przewiduje się, że działaniami aktywizującymi zostanie objętych 1.090 osób długotrwale bezrobotnych zatrudnionych w ramach robót publicznych, prac interwencyjnych i przygotowania zawodowego przez okres 5 miesięcy (od maja/czerwca do października 2005 r.). Przeprowadzenie tych prac ma ogromne znaczenie dla województwa, z uwagi na istniejące realne zagrożenie powodziowe na pewnych obszarach naszego województwa. Do programu przystąpiły samorządy znajdujące się w obszarze działania PUP

w: Aleksandrowie Kujawskim, Brodnicy, Bydgoszczy, Chełmna, Golubia – Dobrzynia, Grudziądz, Inowrocławia, Lipna, Nakła nad Notecią, Rypina, Sępólna Krajeńskiego, Świecia, Wąbrzeźna, Włocławka oraz PUP dla Miasta Torunia i PUP dla Powiatu Toruńskiego. Działania będą realizowane przy współpracy z samorządami powiatowymi, gminnymi, spółkami wodnymi oraz Kujawsko – Pomorskim Zarządem Melioracji i Urządzeń Wodnych we Włocławku. Wnioskowano o łączną kwotę w wysokości 5.226,5 tys. złotych. Minister Gospodarki i Pracy decyzją z dnia 15.04.2005 r. przyznał na realizację projektu dodatkowe środki w wysokości 4.255,0 złotych.

Ponadto do dnia 30 czerwca 2005 r. do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu od samorządów powiatowych naszego województwa wpłynęły 32 wnioski o dodatkowe środki Funduszu Pracy na łączną kwotę 18.497,35 tys. złotych. Minister Gospodarki i Pracy wydał stosowne decyzje przyznające dodatkowe kwoty środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych województwa kujawsko – pomorskiego z „rezerwy” w wysokości ogółem 4.210,0 tys. złotych. Reasumując **województwo kujawsko – pomorskie w I półroczu 2005 roku otrzymało z Funduszu Pracy środki przeznaczone dla samorządów powiatowych na finansowanie programów aktywnego przeciwdziałania bezrobociu w łącznej wysokości 134.380,7 tys. złotych.**

W I półroczu 2005 roku wystąpiły dalsze, korzystne zmiany w strukturze wydatków Funduszu: środki wydatkowane na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu zwiększyły się o 76,3%. Spadek o 47,0% ogólnych wydatków Funduszu Pracy wynika z wejścia w życie ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych, która postanowiła, że od 1 sierpnia 2004 r. wypłatę świadczeń i zasiłków przedemerytalnych przejął Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Wydatki Funduszu Pracy w I półroczu 2005 roku

Wyszczególnienie	I półrocze 2004 r.	I półrocze 2005 r.		
		zmiana		
	w tys. zł		w %	
wydatki ogółem	339 204,5	179 747,9	-159 456,6	-47,0
zasiłki i świadczenia	301 929,2	122 686,0	-179 243,2	-59,4
w tym zasiłki dla bezrobotnych	130 884,1	122 686,0	-8 198,1	-6,3
programy przeciwdziałania bezrobociu	28 918,0	50 993,4	22 075,4	76,3
pozostałe	8 357,3	6 068,5	-2 288,8	-27,4

Udział środków przeznaczonych na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w wydatkach Funduszu Pracy w województwie kujawsko – pomorskim w I półroczu 2005 roku wyniósł 28,4%.

Struktura wydatków Funduszu Pracy w latach 1999 – 2004 w województwie kujawsko – pomorskim:

Wyszczególnienie	I połowa 1999	I połowa 2000	I połowa 2001	I połowa 2002	I połowa 2003	I połowa 2004	I połowa 2005
	w %						
pasywne (zasiłki i świadczenia)	72,8	84,2	88,2	92,8	89,5	89,0	68,3
programy przeciwdziałania bezrobociu	26,3	14,9	11,0	6,4	9,8	10,1	28,4
pozostałe	0,9	0,9	0,8	0,8	0,7	0,9	3,4
razem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

9.2 Reorientacja zawodowa osób odchodzących z rolnictwa.

Cel: Dostosowanie osób do funkcjonowania w zmieniających się warunkach społeczno-ekonomicznych oraz przygotowanie ich do wykorzystania szans związanych z powstawaniem nowych miejsc pracy na obszarach wiejskich poprzez stworzenie warunków ułatwiających osobom zatrudnionym w rolnictwie znalezienie zatrudnienia poza sektorem rolnym. Celem szczegółowym tego działania będzie wyposażenie rolników w umiejętności umożliwiające zdobycie zatrudnienia i wykonywania nowych zawodów w związku z procesami restrukturyzacji polskiego rolnictwa.

➤ Działanie 2.3 „Reorientacja zawodowa osób odchodzących z rolnictwa” ZPORR.

Działanie 2.3 zakłada wyposażenie rolników w umiejętności umożliwiające zdobycie nowego zatrudnienia i wykonywania nowego zawodu w związku z procesem restrukturyzacji polskiego rolnictwa.

30 września 2004 r. został ogłoszony konkurs otwarty na składanie wniosków aplikacyjnych na realizację projektów w ramach działań ZPORR.

W Działaniu 2.3 realizowano 2 projekty a wsparciem planowano objąć 40 Beneficjentów Ostatecznych. Jednak jeden z Beneficjentów wystąpił z wnioskiem o rozwiązanie umowy jeszcze przed rozpoczęciem merytorycznych działań. Realizacja drugiego projektu została zakończona i obecnie znajduje się w fazie rozliczania. Efektem tego projektu jest udzielenie wsparcia **18 osobom**.

W ramach konkursu zamkniętego, który został ogłoszony 13 maja 2005 r. (nabór wniosków zakończono 9 czerwca), dostępna kwota do zakontraktowania w Działaniu 2.3 wynosi – 6.808.047 zł.

9.3 Regionalne strategie innowacyjne i transfer wiedzy.

Cel: Podniesienie innowacyjnego potencjału regionów dla zwiększenia konkurencyjności przedsiębiorstw.

Realizacja powyższego celu odbywa się w ramach Centrum Transferu Technologii, które rozpoczęło swoją działalność w kwietniu 2005 r. Obecnie jest w fazie organizacyjnej, polegającej na wyposażaniu zaplecza CTT w meble, sprzęt elektroniczny i wyposażenie techniczne. Od kwietnia do czerwca z usług infrastrukturalnych CTT skorzystało **21 podmiotów**. Od maja do czerwca z usług informacyjno-doradczych skorzystało **63 przedsiębiorców**. Usługi dotyczyły zasad wypełniania wniosku o udzielenie dotacji oraz spełnienia kryteriów formalnych i administracyjnych przy ubieganiu się o wsparcie.